

Stockholms stads industriverksstyrelse.

Industriverksstyrelsen.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket». Styrelsen sammanträder minst en gång varje månad.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Vid den kommunala omorganisationen år 1920 sammanfördes förvaltningen av Stockholms gas-, elektricitets- och vattenledningsverk under en gemensam styrelse, benämnd styrelsen över Stockholms stads industriella verk, numera *Stockholms stads industriverksstyrelse*. Denna trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Industriverksstyrelsen har till uppgift att handha förvaltningen av stadens gas-, elektricitets- och vattenledningsverk ävensom vattenfall, andra fastigheter och anläggningar, som av staden för dessa verk användas eller förvärfvas, jämte för hithörande ändamål utförda ledningar och andra anläggningar. På styrelsen ankommer att antaga och entlediga entreprenörer för vatten-, gas- och elektriska ledningar samt avloppsledningar, efter de närmare bestämmelser, som av stadsfullmäktige meddelas. Styrelsen har dessutom att ombesörja de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas.

Stadsfullmäktiges prövning underställas de styrelsens beslut, som angå taxa och reglemente för begagnande av gas, elektricitet och vatten från de kommunala verken, grunder för bestämmande av priset för den allmänna gatubelysningen, där ej överenskommelse härom kan komma till stånd med vederbörande nämnd, samt gasens värmevärde. Under industriverksstyrelsen lyda gasverket, elektricitetsverket och vattenledningsverket. Gasverket och elektricitetsverket hava såsom gemensam chef en direktör. Chefskapet över vattenledningsverket utövas av direktören för verket.

Industriverksstyrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid styrelsens sammanträden äga direktören för gas- och elektricitetsverken samt direktören för vattenledningsverket, var för

sitt förvaltningsområde, närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Delegerade av styrelsen, bestående av ordföranden, vice ordföranden samt en ledamot jämte suppleanter för dem, äga att mellan styrelsens sammanträden tillsammans med direktören för respektive verk, och under förutsättning att meningsskiljaktighet ej råder, fatta beslut i frågor av mindre räckvidd eller av särskilt brådskande natur, med skyldighet för delegerade att vid styrelsens närmast infallande sammanträde anmäla sålunda fattade beslut.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads industriverksstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 64). Arbetsordning 27 mars 1931 för styrelsens jämte instruktion för direktören och [överingenjörerna] vid gas- och elektricitetsverken, direktören för vattenledningsverket samt styrelsens sekreterare, med ändr. 23 mars 1942.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 69,428,000 kr., kapitalbudgeten 200,000 kr., lånemedel, i linjen 20,145,000 kr., inom linjen 1,210,000 kr., dessutom förlagsmedel tillhoppa 12,800,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 87,477,000 kr., kapitalbudgeten 200,000 kr.

Industriverksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset måndagar och torsdagar 11—12; i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

Samuelson, P. O., organisationschef, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Dahl, J. A., smed.

*Hed-Larson, A., köpman.

Karlsson, G. Verner, först stationsbiträde.

Lundström, P. J., faktor.

*Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

IVS

Suppleanter.¹⁾

- *Aastrup, N. G. E., direktörsassistent.
- Eriksson, Axel, ombudsman.
- *Jonson, E. G. D., ombudsman.
- *Mårtensson, N. U. H., civilingenjör.
- Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.
- Öhman, L. G., sekreterare, stadsfullm.

Sekreterare.

Westman, E. G., e. o. stadsadvokat (se nedan).

Industriverksstyrelsens delegerade.

Göransson, K. Harald, ordf.; Samuelson, P. O., vice ordf.; Karlsson, G. Verner.

Suppleanter²⁾: Eriksson, Axel; Hed-Larson, A.; Lundström, P. J.; Styrman, G. A.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av industriverksstyrelsens och löneavtalsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Qvarfordt, S. B., förman, ordf.

Sund, C. G. M., posttjänsteman.

Thurén, O. E., verkst. direktör.

Suppleanter:

Kulin, H. V., chaufför.

Sundström, E. V., byråchef.

Industriverksstyrelsens expedition.

Torgsgatan 22, Va.; t. »gasverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Expeditionen förestås av sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid styrelsens och dess delegerades sammanträden.

1) Enligt styrelsens beslut skola vid förfall för ordföranden och ledamoten hr Styrman i första hand inträda suppleanterna hrr Mårtensson, Åkerman och Aastrup i nu nämnd ordning, vid förfall för vice ordföranden samt ledamöterna hrr Karlsson, Dahl och Lundström i första hand inträda suppleanterna hrr Eriksson, Jonson och Öhman i nu nämnd ordning samt vid förfall för ledamoten hr Hed-Larson i första hand inträda suppleanterna hrr Aastrup, Mårtensson och Åkerman i nu nämnd ordning.

2) Enligt styrelsens beslut skall vid förfall för ordföranden i första hand inträda suppleanterna hrr Styrman och Hed-Larson i nu nämnd ordning samt vid förfall för vice ordföranden och ledamoten hr Karlsson i första hand inträda suppleanterna hrr Lundström och Eriksson i nu nämnd ordning.

Av de å stadskansliets stat upptagna stadsadvokaterna tjänstgör en hos industriverksstyrelsen såsom dess ombudsman. Styrelsen har åt denne uppdragit att jämväl vara styrelsens sekreterare.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 40,280 kr.

Sekreterare och ombudsman.

Westman, E. G., e. o. stadsadvokat (se sid. 94 och ovan); mottagningstid: 10—11; t. »gasverket» eller »elverket».

Biträdande jurist.

Tholsson, C.-R., e. o. notarie (XIX), t. »gasverket».

E. o. kontorsskrivare (IX).

Andersson, Margit E., t. »gasverket».

Vattenledningsverket.

Torgsgatan 30, Va. (postgirokonto nr 908); t. »vattenledningsverket»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14) (för telefonmeddelanden hela dygnet t. »vattenledningsverket»); direktörens och avdelningschefernas mottagningstid (därest icke annat angives): 13—14 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).
Norsborgsverket: Norsborg; t. Norsborg 10, 44 och 4 (förrådet).

Lovöverket: Drottningholm; t. Drottningholm 45, 180 och 181.

Stadens behov av vattenledningsvatten tillgodoses genom tvänne vattenverk, Norsborgsverket och Lovöverket. Som vattentäkt användes i huvudsak Mälaren.

Norsborgsverket är beläget vid Norsborg i Botkyrka socken, mellan Bornsjön och Mälaren. Tidvis användes även Bornsjön som vattentäkt. Verket, som togs i bruk år 1904, har en kapacitet av ca 110,000 m³ per dygn. Vattnet renas genom långsamfiltrering och klorering. Allt vatten kalkas därjämte.

Lovöverket är beläget vid Prästvik å Lovön invid Mörbjffjärden. Verket, som togs i bruk år 1933 och utvidgades åren 1937—1938, har en leveransförmåga av ca 120,000 m³ per dygn. Vattnet genomgår först en kemisk rening genom fällning med aluminiumsulfat jämte snabbfiltrering och därefter en biologisk rening genom långsamfiltrering. Allt vatten luftas, kalkas och kloreras därjämte.

För vattnets distribution finnas ca 109 km huvudledningar med diametrar över 500 mm samt ca 829 km med mindre diametrar (servisledningar till fastigheterna ej inräknade). Vattenreservoarer finnas i staden vid sjön Trekanten, i Vanadislunden, vid Ugglevikskällan och vid Kampebacken med en sammanlagd effektiv volym av ca 55,500 m³. Den sistnämnda reservoa-

ren ligger c:a 28 m lägre än övriga reservoarer, varför den försetts med ett pumpverk, som trycker vattnet från reservoaren in i rörnätet under tömningsperioderna. Pumpverket manövreras normalt från Norsborgsverket. För vatten-tryckets höjande inom vissa områden finnas ett vattentorn jämte pumpverk vid Mosebackeborg och 18 helautomatiska högzonspumpverk. Dessutom är ett pumpverk vid Pålundet anlagt i och för bättre tillförsel till norra stadsdelarna vid vissa tillfällen.

Under vattenledningsverkets förvaltning stå även de lantegendomar, som av staden inköpts för anläggningen av Norsborgsverket och för kontrollen av vattentillflödena till Bornsjön (jfr nedan). Inseendet över jordbruket å dessa lantegendomar handhaves av en agronom och tillsynen och skötseln av därå befintliga skogar av en jägmästare med biträde av två skogvaktare.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖA 16 juli 1925, med ändr. Taxa för vatten, levererat inom Stockholm av Stockholms vattenledningsverk, fastställd av ÖA 9 dec. 1924, med ändr. Enligt denna taxa utlämnas vatten endast genom vattenmätare; priset utgör 20 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 7,864,000 kr., dessutom förlagsmedel 2,300,000 kr., kapitalbudgeten 200,000 kr., lånemedel, i linjen 2,915,000 kr., inkomster: driftbudgeten 9,610,000 kr., kapitalbudgeten 200,000 kr.

Direktör (D).

Åberg, E. M. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1946).

Expeditionen.

Registrator.

Söderberg, H. E. (Norah), förste kontorsskrivare (11).

Ett första kontorsbiträde (7).

Förste expeditionsvakt (8).

Moberg, K. G. E.

En telefonist (4), två e. o. telefonister (IV), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,200 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Garberg, E. V.

Ingenjör (20).

Holmberg, K. G. E.

Norsborgsverket.

Driftsingenjör (22).

Helleday, W. H.

Maskinmästare (17).

Forsman, P. G. N.

En övermaskinist (15), en verkmästare (2 kl.) (14), två maskinister (2 kl.) (13), två e. o. maskinister (2 kl.) (XIII), en e. o. förrådsförmän (X), en e. o. filtervakt (VIII), en automobilförare (7) samt (vid 1945 års början) 59 arbetare.

Kammarskrivare (15).

Löfgren, K. A. E.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Söderquist, K. G. H., tf.

Ett första kontorsbiträde (7), en extra kontorist (2,340 kr.).

Lovöverket.

Maskinmästare (17).

Thomsson, K. W. K.

Kontorsassistent (13).

Kjellberg, H. W.

En övermaskinist (15), två maskinister (2 kl.) (13), två e. o. maskinister (2 kl.) (XIII), en extra biträdande maskinist (4,140 kr.), en extra kontorist (3,340 kr.) samt (vid 1945 års början) 24 arbetare.

Laboratoriet

(vid Norsborgsverket och Lovöverket).

Laboratorieföreståndare (21).

Westberg, N. K. G.

E. o. förste kemist (XVI).

Larén, L. U.

En e. o. laborant (XII), ett laboratoriebiträde (6), ett e. o. laboratoriebiträde (VI).

Bornsjöegendomarna.

Agronom (19)

(gemensam med fastighetskontoret; se sid. 172). Nisbeth, C. W. C.; mottagningstid: tisdagar 9—12.

E. o. stadsjägmästare (XXII)

(gemensam med fastighetskontoret, se sid. 165). Olin, C. G.; mottagningstid: tisdagar 10—12.

Två skogvaktare (9) samt (vid 1945 års början) 32 skogsarbetare.

Distributionen.

Förste ingenjör (24).

Dahlöf, G. A., tjl., *tf.* Lindquist, E. G. W.

Ingenjör (20).

Björklund, H., tjl. (se nedan).

Rörnåtsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Svensson, E. D.

Två *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), två *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), femton *distriktsförmän* (10), två *automobilförare* (7; en av de nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), två *första kontorsbiträden* (7) samt (vid 1945 års början) 110 arbetare.

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. ingenjör (XX).

Nordenstål, N. G. E.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra verkmästare* (5,640 kr.) samt (vid 1945 års början) 82 arbetare.

Inspektionsavdelningen.

Ingenjör (20).

Alvandal, R. A.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underingenjör (17).

Kjellstrand, G. H.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underinspektör (15).

Hultman, S. E.

Två *tillsyningsmän* (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Forsman, F. A.

E. o. underingenjör (XVII).

Ahlberg, K. J. W.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra kontorist* (2,904 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *e. o. portvakt* (och städerska) (II) samt (vid 1945 års början) 59 arbetare.

Högzonerna.

Övermaskinist (15).

Åkerström, G. N.

En *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII), en *extra biträdande maskinist* (4,140 kr.) samt (vid 1945 års början) 4 arbetare.

Inköps- och förrådsavdelningen.

Förrådsförvaltare (19).

Mannerdahl, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Sandell, C. G.; Gehrenhult, M. H. V.

Kontorsassistent (13).

Andrén, G. B.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Rågfeldt, E. B. L.; Bock, A. S.

En *förrådsförmän* (2 kl.) (13), två *e. o. förrådsförmän* (X), en *e. o. förrådsförmän* (IX), en *e. o. kontorist* (VIII), en *extra kontorist* (2,940 kr.), en *vik. kontorist* (2,940 kr.), två *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *vik. kontorsbiträde* (2,220 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,200 kr.) samt (vid 1945 års början) 19 arbetare.

Avdelningen för arbetarstatistik m. m.

Kammarsskrivare (15).

Ericson, H. M.

Två *e. o. förste kontorister* (X), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.).

Byrån för tekniska utredningar.

Förste ingenjör (24).

Lindquist, E. G. W., tjl. (se ovan), *tf.* Björklund, H.

E. o. ingenjörer (XX).

Anderberg, S. M.; Borg, K. V.

Biträdande ingenjör (18).

Andersson, K. E.

Extra biträdande ingenjörer (5,100 kr.).

Nylander, S. O.; en vakant.

E. o. konstruktör (XVI).

Uppered, P. V., *tf.*

Föreståndare för kartbyrå (15).

Carlson, C. G.

En *e. o. ritare* (XI), två *ritbiträden* (7),
två *e. o. ritbiträden* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,220 kr.).

Kameralavdelningen.*Kontorschef (21).*

Ålinder, E. G.

Bokföringen och kassan.*Kamrerare (3 kl.) (19).*

Enblom, K. J. E.

Kammarsskrivare (15).

Billhart, F. O.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Röhl, E. G. R.; Söderman, N. T.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Hallberg, Dagmar A.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII),
ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *expeditionsvakt* (6), en *extra expeditiönsvakt* (2,340 kr.), två *extra expeditiönsvaksbiträden* (1,560—1,200 kr.).

Debiteringskontoret.¹⁾*Förste kammarsskrivare (17).*

Vakant.

Förste kontorsskrivare (11).

Svenson, E. Märta A.; Dubois, f. Wahlberg, Greta.

Tre *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), ett *vik. kontorsbiträde* (2,220 kr.), sex *avläsare* (10), fyra *e. o. avläsare* (X), en *vik. e. o. avläsare* (3,900 kr.), en *e. o. expeditiönsvakt* (VI).

¹⁾ Debiteringskontoret ombesörjer jämväl för gatunämndens räkning debitering av gaturen-hållningsavgifter.

Gas- och elektricitetsverken.

IVS

Direktörskontoret.

(Gemensamt för båda verken.)

Torsgatan 22, Va., och Tulegatan 13, Va.; t. »gasverket» eller »elverket»; expeditiöns-tid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Stat för 1945. Utgifter: driftbudgeten 73,800 kr.

Direktör (E).

Kleman, C. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/s 1946),
(träffas Tulegatan 13 vanligen alla förmiddagar
och Torsgatan 22 vanligen alla eftermid-
dagar).

Chefsingenjör (27).

Tennander, S. A. V. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1949),
för avdelningarna för distribution och uppbörd
samt taxor, akquisition och propaganda.

Kamrerare (2 kl.) (20).

Lindqvist, C. E. O.

Gasverket.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonton nr 60); t. »gasverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagnings-tid för chefsingenjör, kontorschef och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30). Be-träffande koksförsäljningens och Värta-gasverkets adresser och telefoner m. m. se nedan.

Vid stadens gasverk, Värtagasverket vid Lilla Värtan, tillverkas gasen numera uteslutande i en kammarugnsanläggning, bestående av sammanlagt 88 kammare. Totala kapaciteten är c:a 1,250 ton kol per dygn, motsvarande en maximal gastillverkning av c:a 135 miljoner m³ per år. För ugnarnas undereldning användes dels generatorgas, som framställs i en särskild centralgeneratoranläggning med 14 st. gasgeneratorer, dels i vissa fall kolgas från kammarugnarna. Den erhållna koksen sorteras och utlämnas medelst 2 st. kokssorteringsverk.

Vid gasens rening erhållas ett flertal biprodukter, nämligen tjära, som i en tjärdestillationsfabrik förädlas till olika tjärprodukter, maximalt c:a 15,000 ton per år, ammoniak, som bearbetas till svavelsyrad och kaustisk ammoniak, maximalt sammanlagt c:a 4,000 ton per år samt slutligen bensolprodukter, huvudsakligen 90-procentig motorbensol, toluol, xylol och tungbensol, maximalt sammanlagt c:a 3,100 ton per år.

Som reserv för gastillverkningen finnes ett vattengasverk med 4 st. vattengasgeneratorer, vardera med en maximal kapacitet av 50,000 m³

IvS

karburerad eller 35,000 m³ okarburerad vattengas per dygn.

Fem gasklockor med en sammanlagd volym av 414,000 m³ äro i bruk, varav fyra äro belägna vid verket och en vid Sabbatsberg. För gasens distribuering finnas 2 st. pumpstationer för högttryck med tillhörande 39 st. regulatorstationer, som huvudsakligen förse stadens ytterområden och övriga förorter med gas samt en pumpstation för medeltryck med tillhörande 9 st. regulatorstationer för de centrala stadsdelarna. Totala längden av högttrycks- och medeltrycksledningarna är c:a 87 km och av lågttrycksledningarna c:a 683 km.

Gasen användes numera helt och hållet för värmeändamål och förbrukningen fördelar sig med c:a 60 % till hushållen och c:a 40 % till industrien.

För att förse gasverket med ersättningsbränsle (torvkol) har industriverksstyrelsen tillsammans med styrelserna för Göteborgs och Malmö stads gas- och elektricitetsverk bildat ett bolag, benämnt aktiebolaget Torvkol.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av gas från Stockholms gasverk, antaget av SF 20 mars 1944 (Kf 1944: nr 14). Taxa för gas, levererad från Stockholms gasverk, fastställd av ÖA 5 jan. 1924, med däri vidtagna ändringar betr. gaspriset; fr. o. m. 1 jan. 1928 utgjorde gaspriset 10 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning). Jämlikt bemyndigande av SF har industriverksstyrelsen beslutat höja gaspriset den 15 dec. 1939 med 2 öre per kbm samt den 29 mars 1940 med ytterligare 8 öre per kbm, varefter priset sålunda utgick med 20 öre per kbm med rabatt för större förbrukning. Industriverksstyrelsen har senare beslutat sänka gaspriset dels den 11 nov. 1940 i form av ökad rabatt vid större förbrukning, dels den 15 juni 1942 med genomgående 2 öre per kbm och den 21 dec. 1942 med ytterligare 2 öre per kbm för grundpriset och första rabattsteget samt med 1 öre per kbm för andra rabattsteget. Priset utgår sålunda från den 2 jan. 1943 eller därefter skedd avläsning med 16 öre per kbm samt med resp. 11 och 9 öre per kbm vid en förbrukning överstigande 1,600 resp. 3,600 kbm per år. SF hava fastställt bestämmelser rörande leverans av gas till Sundbyberg (29 april 1912), till Råsunda (16 juni 1913), till Nya Hagalund (29 juni 1914) och till Huvudsta (20 juni 1929). SF hava därjämte bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av gas till enstaka anläggningar utom staden.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 29,298,000 kr., dessutom förlägsmedel 5,500,000 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 3,570,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 29,298,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Pilo, C.-W. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946).

Kontorschef (21).

Tegnér, U. V.

Förvaltningen.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Widfond, S. A.

Förste kammarskrivare (17).

Alsén, J. A. H.; Hultström, F. G.; Nord, I. Ch. W.

Kontorsassistenter (13).

Staaf, H. K.; Runblom, K. G. H., tjl. *tf.* Ericsson, E.-A.; Schalin, M. H.

En *kontorsskrivare* (9), två *första kontorsbiträden* (7), ett *kontorsbiträde* (5), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), (därav ett tjl.).

Kassakontoret.

Kassör (18).

Ullman, P. R.

Kontorsassistenter (13).

Sjöstedt, K. B. E., tjl. (se sid. 108); Lind, C. O.

En *expeditionsvakt* (6).

Kansliet.

Korrespondensavdelningen.

Förste kammarskrivare (17).

Larsson, C. J.

Kontorsassistent (13).

Lundberg, N. S.

En *kontorsskrivare* (9), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.).

Registraturen.

Kammarskrivare (15).

Forssell, K. G.

Kontorsassistent (13).

Ernsell, H. F., tjl.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Hedman, G. H. E.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

En *förste expeditivsvakt* (8) (vakant), en *e. o. expeditivsvakt* (VI), tre *kontorsvakter* (1,380 kr.).

Köksförsäljningen.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonton nr 60); t. »gasverkets köksförsäljning»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Inköpschef (24).

Vakant, *tf.* Carell, S. T. (i viss omfattning).

Förste kammarskrivare (17).

Carell, S. T. (se även ovan).

Kammarskrivare och kassör (15).

Håkansson, G. H.

Kammarskrivare (15).

Sabel, G. E.

E. o. eldningskonsulenter (XV).

Tjelder, V. F. I. C:son, tjl. (se sid. 259), *tf.* Eriksson, N. S.

Kontorsassistent (13).

Holm, C. E. A.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Ericsson, E.-A. (se sid. 230); Stenius, A. I.

En *extra eldningskonsulent* (4,560 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), två *kontorsbiträden* (5), två *e. o. kontorsbiträden* (V), sexton *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

Värtagasverket.

Värtan; t. 23 30 90; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Förste ingenjör (24).

Lidberg, K. S.

Gasstillverkningsavdelningen.*Driftsingenjör (22).*

Fredriksson, V. J. V.

Förste gasmästare (17).

Carlsson, E. T.

Gasmästare (15).

Eklund, S. S. E.; Rudberg, K. A. K.; Pettersson, K. J.; en vakant, *tf.* Nilsson, H.

Biproduktsavdelningen.*Ingenjör (20).*

Strömberg, B. W.

Förste gasmästare (17).

Eriksson, J. G.

Verkstadsavdelningen.*Ingenjör (20)*

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: lönegrupp gg 14, konjunkturtillägg 2,000 kr., bo- stad, värme, lyse och planteringsland).

Dahlin, O. B.

Förste gasmästare (17).

Gustafsson, K. E.

Gasmästare (15).

Söderström, A. G. J.

Koksavdelningen.*Ingenjör (20).*

Jeanson, K. B. H.

Förste gasmästare (17).

Parmér, C. G.

Gasmästare (15).

Österholm, N. E.

Byråavdelningen.*Byråingenjör (22).*

Molin, A. G.

E. o. byråingenjör (XXII).

Vakant.

E. o. ingenjör (XX).

Vakant.

Konstruktör (16).

Bjelving, C. M.

E. o. ritare (XIV).

Lindström, G. H.; Sköld, H. O. T.

En *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. ritbiträde* (VII) (vakant).

Laboratoriet.*Laboratorieföreståndare (21).*

Qvarfort, S. G.

E. o. ingenjör (XX).

Dahlbeck, S. W.

Extra ingenjörer (6,960—5,760 kr.).

Boklund, A. B. U. J.; Waldenström, S. E.

IVS

Förste kemister (16).

Malmgren, O. Ch.; Ohlsson, E. O. B.

E. o. kemister (XIV).

Asplund, B. G. R.; Rehnberg, E. G.

En *e. o. laborant* (XII), en *extra kemist* (4,900 kr.), tre *extra laboranter* (3,240—3,060 kr.).

Bokföringsavdelningen.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Idholm, K. G.

Förste kammarskrivare (17).

Andersson, V. G.

Kammarskrivare (15).

Jaensson, K. B.; Sköld, E. E. E.; Rehnberg, A. O.; Hultell, I. G. R.

Kontorsassistenter (13).

Stenfalk, A. G.; Sevell, A. W. F.; Weimer, H. D.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Åkerberg, A. G. W.; Holmberg, B. L.; Wall, S. Y.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), fem *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), två *kontorsvakter* (1,380 kr.).

Förrädskontoret.

Förrädsförvaltare (19).

Bergstrand, K. H.

Förste kammarskrivare (17).

Törngren, B. T. O.

Kammarskrivare (15).

Strandberg, K. W.; Ericson, H. T. S.

Kontorsassistent (13).

Mesterton, C. J.; Lind, J. I. F.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lönnervall, K. I. A.

Förrädsmästare (2 kl.) (13).

Andersson, K.

Tre *förrädsvakter* (6), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.).

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. arbetschef (XXII).

Hainer, N. G.

Extra ingenjör (5,100 kr.).

Vakant.

E. o. förste gasmästare (XVII).

Vakant.

E. o. ritare (XIV).

Mattson, A. R.; Landell, K.

En *e. o. gasförmän* (XI).

Dessutom vid Värtagasverket: fem *förste gasförmän* (13), fem *gasförmän* (1 kl.) (12), tretton *gasförmän* (2 kl.) (11), en *extra gasförmän* (3,900 kr.), tre *e. o. gasmästarbiträden* (IX), sex *portvakter*, tillika *kontrollanter* (7), en *e. o. portvakt* (VII) samt (vid 1945 års början) 464 arbetare.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Wilner, H. A. S.

Rörnätsavdelningen.

Ingenjör (20).

Wahlgren, E. G.

Extra ingenjörer (5,760—5,100 kr.).

Edman, G. A.; en vakant.

Förste gasmästare (17).

Larsson, E. J.

Gasmästare (15).

Königsson, E. R.; Gustafsson, A. E.

Föreståndare för kartbyrå (15).

Vakant.

E. o. ritare (XIV).

Dahl, H. O. R.

En *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. ritbiträde* (VII), fem *extra ritbiträden* (2,460—2,220 kr.), en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

Förrädskontoret.

Förrädsförvaltare (19).

Rossing, C. A. E.

Förste kammarskrivare (17).

Bergschöld, F. E.

Kammarsskrivare (15).

Fredrikson, E. G.; Samuelson, K. A. V.

Kontorsassistent (13).

Tidal, A. F.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Benell, D. E.

Ett *gasmästarbiträde* (9), två *förråds-
vakter* (6), två *kontorsbiträden* (5), ett *extra
kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *extra telefo-
nist* (1,740 kr.), en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

Dessutom vid distributionens första avdel-
ning: en *gasförmän* (1 kl.) (12), två *gasför-
män* (2 kl.) (11), två *e. o. gasförmän* (2 kl.)
(XI), en *gasförmän* (3 kl.) (10), ett *e. o.
gasmästarbiträde* (IX), en *klockvakt* (5)
samt (vid 1945 års början) 104 *arbetare*.

Distributionens andra avdelning.*Förste ingenjör* (24).

Cederström, E. B.

Byrå för tekniska utredningar.

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se nedan).

Ingenjör (20).

Wennerbärg, P. A.

E. o. ingenjör (XX).

Holmqvist, R. F. R.

Biträdande ingenjör (18).

Hamberg, H. G. S.

Konstruktör (16).

Engnes, G. E.

E. o. ritare (XIV).

Vakant.

En *e. o. laborant* (XII), en *e. o. ritare*
(XI), en *extra ritare* (4,320 kr.), ett *e. o.
ritbiträde* (VII), en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

Provköket.*Torsgatan 26, Va.**E. o. hemkonsulenter* (XI).Engnes, f. Frisk, Margit M. L.; Cadenius, f.
Almgren, B. Constance M.**Mätare- och kontrollavdelningen.***Ingenjör* (20).

Marnell, J. V.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, C. F. L.

E. o. underingenjörer (XVII).

Levander, G. E.; Tärnström, N. A.

Extra ingenjör (5,100 kr.).

Lilje, C.-G.

Gasmästare (15).

Vakant.

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, G. D.; Fröding, V. K. H.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Hörmark, A.

Förste kontorsskrivare (11).

Fogelström, J. Gabriella.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o.
kontorsbiträde* (V), fyra *extra kontorsbi-
träden* (2,400--2,220 kr.), en *kontorsvakt*
(1,200 kr.).

**Installations- och verkstadsavdel-
ningen.***Ingenjör* (20).

Larsson, K.

Förste gasmästare (17).

Södergård, E. E. E.; Mårtenson, K. H.

Förste kammarsskrivare (17).

Gillstedt, A. H.

Kammarsskrivare (15).

Ceder, O. V.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o.
kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträ-
de* (2,220 kr.), en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

**Ackvisitionsavdelningen samt kund-
tjänst.***Byråingenjör* (22).

Holmgren, G. M. (se ovan).

Ingenjör (20).

Nilsson, B. M.

Norra utställningen.

Kungsgatan 54, C.; t. »gasverket»; utställningen hålles öppen 8,30—16,30.

Utställningsföreståndare (17).

Harlén, C. G.

Ett e. o. utställningsbiträde (X), ett kontorsbiträde (5).

Södra utställningen.

Blå Bodarna 4, Sö.; t. »gasverket»; utställningen hålles öppen 8,30—16,30.

E. o. utställningsföreståndare (XIII).

Pettersson, E. G. E.

Ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

Dessutom vid distributionens andra avdelning: två *gasförmän* (1 kl.) (12), en e. o. *gasförmän* (1 kl.) (XII), tre *gasförmän* (2 kl.) (11), en e. o. *gasförmän* (2 kl.) (XI), ett e. o. *gasmästarbiträde* (IX), en *värmedledningsskötare* (7), en *automobilförare* (7), tre *portvakter* (1 kl.) (6) samt (vid 1945 års början) 128 *arbetare*.

Dessutom vid gasverket följande vakanta befattningar och tjänster, på vilka förordnanden ej utfärdats:

En e. o. *biträdande ingenjör* (XVIII), en e. o. *eldningskonsulent* (XV), en *kontorsassistent* (13), en *automobilförare* (7), ett e. o. *kontorsbiträde* (V).

Elektricitetsverket.

Tulegatan 13 (postadress: Stockholm 19; postgirokonto nr 80); t. »elverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagningstid för chefsingenjör och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).

Stadens behov av elektrisk energi tillgodoses genom två av staden anlagda elektricitetsverk, nämligen ett ångkraftverk, benämnt Värtaverket, och ett vattenkraftverk, benämnt Untraverket, samt genom överförande av elektrisk energi från Lanforsens och Krångede kraftverk, i vilka staden är delägare. Den från Untraverket, Lanforsen och Krångede erhållna elektriska energien transformeras vid Värtaverket och Skanstull till lägre spänning. För transformering m. m. hava i olika delar av staden inrättats understationer (se sid. 236).

Därjämte äger staden genom aktiebolaget Svarthålsforsen ytterligare ett vattenkraftverk, nämligen Järpströmmens kraftverk (se sid. 235).

Värtaverket, som numera i huvudsak tjänstgör som spetsbelastnings- och reservstation, har en maskineffekt av omkr. 110,000 kW.

Vid Untraverket, som är beläget i Söderfors socken i Uppsala län, erhålles vattenkraften från ett antal av staden inköpta forsar i Dalälven. Från Untraverket kunna 38,000 kW erhållas (fem turbiner, därav fyra å 7,500 och en å 9,000 kW).

Staden har tillsammans med Sandvikens jernverksaktiebolag utbyggt den nedanför Untraverket i Dalälven belägna Lanforsen. För detta ändamål bildades 1926 ett bolag, Lanforsens kraftaktiebolag, i vilket Stockholms stad ingått som delägare med $\frac{2}{3}$ och Sandvikens jernverksaktiebolag med $\frac{1}{3}$ av aktiekapitalet. Strömleveransen påbörjades den 8 juli 1930. F. n. erhåller staden intill 18,000 kW från Lanforsen och beräknas, när fallet är fullt utbyggt, kunna erhålla 24,000 kW.

Staden har vidare förvärvat 2,100 aktier i Krångede aktiebolag och därigenom erhållit delägar rätt med $\frac{6}{10}$ i bl. a. Krångedefallen, de mest betydande fallen i Indalsälven. Genom nyemissioner 1941 och 1943 har staden förvärvat ytterligare 2,100 aktier. Det sammanlagda aktieinnehavet utgör sålunda 4,200 st. (Övriga delägare i nämnda bolag äro Sandvikens jernverk, Fagersta bruk, SKF-Hofors bruk, Bergslagens gemensamma kraftförvaltning, Korsnäsverken och Sydsvenska kraftaktiebolaget.) Den å staden ankommande andelen av effekten beräknas vid fullständig utbyggnad enbart av Krångedefallen komma att uppgå till ca 28,000 kW, räknat vid fördelningsstationen i Horndal. Leveransen av energi från Krångede började den 13 juli 1936. Vid nuvarande utbyggnad utgör Stockholms andel 18,800 kW, räknat i Horndal.

Den till konsumenterna levererade elektriska energien utgöres av likström, 2×220 V och 600—800 V, trefasström 3×220 V, 380/220 V, 6,000 V och 30,000 V. För borgerliga behov utgjorde under år 1943 likström 2×220 V 49 % och trefasström 3×220 och 380/220 V 51 %. Likströmsförbrukningen hålles praktiskt taget konstant, under det att tillväxten kommer på växelströmssystemet. För transformeringen till lågspänd växelström hava inom olika delar av staden anordnats ialles 289 transformatorstationer och -kiosker samt 10 stolptransformatorer.

För att tillförsäkra staden möjlighet att fylla dess framtida behov av vattenkraft har staden inköpt aktier i aktiebolaget Svarthålsforsen och därmed samt sedermera förvärvat äganderätten till sammanlagt 14,53 m av den i Indalsälven belägna Svarthålsforsen. Forsen, som ännu icke är utbyggt, beräknas fullt utbyggt och efter vissa sjöregleringar kunna lämna 45,000 kW.

År 1938 förvärvade aktiebolaget Svarthålsforsen majoritet även i den till 64,6 m uppgående

fallhöjden i Järpströmmen mellan sjöarna Kallsjön och Liten i Undersåkers socken. Den 15 juni 1939 beviljade stadsfullmäktige 27,225,000 kr. som lån till aktiebolaget Svarthålsforsen för anläggning av kraftverk i Järpströmmen jämte sjöregleringar och den 29 oktober 1941 ytterligare 7,130,000 kr. eller sammanlagt 34,355,000 kr. Arbetet med Järpströmmens utbyggnad påbörjades under år 1939 och avslutades i huvudsak år 1944. Kraftverket togs i drift den 3 november 1944. Den installerade maskineffekten utgör 80,000 kW eller $\frac{2}{3}$ av effekten vid full utbyggnad. I 1945 års stat har upptagits ett anslag å 3,500,000 kr. för ett tredje och sista maskinaggregat om 40,000 kW, vilket beräknas kunna tagas i drift i slutet av år 1946.

För överförande av kraft från Järpströmmens kraftverk till Horndal beviljade stadsfullmäktige den 29 oktober 1941 12,000,000 kr. såsom lån till aktiebolaget Svarthålsforsen dels för att användas av bolaget självt för en 220 kW kraftledning Järpen—Krångede, dels för att tillhandahållas linjeaktiebolaget Krångede—Horndal för 220 kW kraftledning Ljusdal—Horndal och Krångede—Hammarforsen. Den 15 juni 1942 beviljade stadsfullmäktige ytterligare 4,000,000 kr. till en kraftledning Krångede—Ljusdal. Kraftledningarna togos i drift linjesträcken Krångede—Midskog den 8 juli 1944 och sträckan Midskog—Järpen den 28 oktober 1944, Krångede—Hammarforsen den 19 oktober 1942, Ljusdal—Horndal den 27 juni 1943 och Krångede—Ljusdal den 28 maj 1944. Linjeaktiebolaget Krångede—Horndal, som registrerades den 24 oktober 1941 med uppgift att bygga och driva anläggningar för elektrisk kraftöverföring mellan Krångede och Horndal, har ett aktiekapital av 450,000 kr., varav aktiebolaget Svarthålsforsen äger aktier till ett nominellt värde av 330,000 kr. och Krångede aktiebolag 120,000 kr.

Distributionen av elektrisk energi ombesörjes i regel direkt av elektricitetsverket, men beträffande Brännkyrka och Enskede församlingar (utom Liljeholmen och de kommunala stadsplanområdena) samt vissa angränsande delar av Nacka församling handhaves distributionen av den av elektricitetsverket levererade elektriska energien av ett särskilt av konsumenterna under stadens medverkan bildat aktiebolag, Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag. Detta bolag har ett aktiekapital av 950,000 kr., varav staden äger aktier till ett nominellt värde av 838,900 kr.

Beträffande formerna för stadens representation i ovan omnämnda aktiebolag (jfr sid. 398) må nämnas, att staden i Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag representeras av industriverksstyrelsen, som äger att å bolagsstämma rösta för stadens aktier ävensom utöva övriga på aktieinnehavet grundade befogenheter. I Lanforsens kraftaktiebolag, Krångede aktiebolag och aktiebolaget Svarthålsforsen tillkomma där-

emot nämnda befogenheter drätselnämnden, ehuru med den inskränkningen, att nämnden vid utseende av stadens representanter i styrelsen för Lanforsens kraftaktiebolag är bunden av bolagsordningens föreskrift, att ordföranden i industriverksstyrelsen, direktören för gas- och elektricitetsverken och chefsingenjören vid elektricitetsverket skola vara självskrivna ledamöter samt förste ingenjören för elektricitetsverkets drift självskriven suppleant i bolagets styrelse, ävensom att de övriga ledamöter och suppleanter i bolagets styrelse, som staden äger rätt att utse, skola utses bland industriverksstyrelsens ledamöter och suppleanter.

Industriverksstyrelsen har bemyndigats att ingå som medlem i Dalälvens vattenregleringsföretag, som utgör en sammanslutning av ägare till vattenfall i Dalälvens flodsystem och har till ändamål att till gemensam nytta för medlemmarna reglera vattenframrinningen i Dalälven och dess tillflöden. Med hänsyn till stadens äganderätt till större delen av Svarthålsforsen och Järpströmmen (se ovan) har aktiebolaget Svarthålsforsen ingått som medlem i Indalsälvens vattenregleringsföretag.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms gasverk och elverk, godkänt av SF 20 mars 1944 (Kf 1944: nr 14). Taxa för elektrisk energi, levererad från Stockholms elektricitetsverk, antagen av SF 16 nov. 1936. SF hava bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av elektrisk energi till enstaka elektriska anläggningar utom staden samt att besluta om ev. erforderliga krisåtgärder. Normaltaxorna för lågspänd ström äro 25 öre per kWh, G kr. per år + 10 öre per kWh samt 2 G kr. per år + 6 öre per kWh, där G är en grundavgift bestämde efter lägenhetens storlek och art. Därför finnas effektränstaxa, motortaxa (12 kr. per måtare och år + 12 öre per kWh) och värmataxa samt ett antal under avveckling varande specialtaxor.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 32,266,000 kr., dessutom förlagsmedel 5,000,000 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 13,660,000 kr., inom linjen 1,210,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 48,569,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Laurell, K. J. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{1}$ 1946), för avdelningarna för drift, produktion och fördelning i stora drag av energi med därtill hörande utvidgnings- och byggnadsarbeten samt förord.

Kontorschef (21).

Pihlstedt, E. E.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Edholm, J. A.

IvS

Förste kammarskrivare (17).

Österman, G. H.; Bergwall, C. T.; Fagerell, J. V. W.

Kammarskrivare (15).

Wunge, N. G. J.; Guldbrand, S. G.; Söderberg, K. S.

Kontorsassistenter (13).

Jacobsson, E. H., tjl. (se sid. 404); Rapp, A. M.; Lind, G. A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,380 kr.).

Kassakontoret.

Förste kassör (19).

Carlsson, A. T.

Förste kammarskrivare och kassörer (17).

Morén, O. W.; Blom, E. H.

Kammarskrivare (15).

Hellgren, H. M.

En *e. o. förste kontorist* (X), ett *första kontorsbiträde* (7), två *extra polletträknare* (2,160—1,380 kr.), två *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,380—1,200 kr.).

Kansliet.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. F.

Förste kammarskrivare (17).

Danielson, G. L.; Alsén, E. D. J.

Kontorsassistenter (13).

Thörne, O. F., tjl. (se sid. 239); Ljungsäter, N. R.

En *kontorsskrivare* (9), sex *första kontorsbiträden* (7) (därav två tjl., ett för tjänstgöring vid stadskansliet och ett för tjänstgöring vid idrotts- och friluftsstyrelsen), ett *kontorsbiträde* (5), fem *e. o. kontorsbiträden* (V), fem *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), en *extra telefonister* (2,160—1,860 kr.), en *e. o. förste expeditionsvakt* (VIII), sex *extra expeditionsvaktsbiträden* (1,380—1,200 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Berg, O. T.

Centrala driftkontoret och understationerna.

Driftsingenjör (22).

Holmqvist, E. T.

Ingenjör (20).

Nyquist, B. L. F.

E. o. ingenjör (XX).

Lindborg, D. E.

Extra biträdande ingenjör (5,400 kr.).

Colding, K. G. S.

Extra underingenjör (5,160 kr.).

Björkegren, E. A.

Förste elmästare (17).

Nyberg, J. W.

Elmästare (15).

Sundberg, J. T.; Dahlqvist, A. M.; Rohdin, L. S., tjl.

E. o. elmästare (XV).

Linderstam, A. J. E.

Tulestationen.

Kungstensgatan 23 (postadress: Stockholm 19); t. 32 27 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Brunkebergsstationen.

Mäster Samuelsgatan 21, C.; t. 11 08 73.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Östermalmsstationen.

Gumshornsgatan 2, Ö.; t. 62 60 53.

En *förste elförman* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), fem *elförmän* (3 kl.) (10).

Kronobergsstationen.

Kungsholmsgatan 55—57, K.; t. 50 75 06.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Katarinastationen.

Kapellgränd 12, Sö.; t. 41 37 76.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Högalidsstationen.

Krumakargatan 33, Sö.; t. 43 14 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), tre *elförmän* (3 kl.) (10), en e. o. *elförman* (3 kl.) (X).

Djurgårdsstationen.

Djurgården, Ö.; t. 61 38 23.

Driften automatisk.

Enskedestationen.

Enskede 1; t. 49 46 10.

Fyra *elförmän* (1 kl.) (12).

Nybohovsstationen (Brännkyrka).

Stockholm 9; t. 45 30 90.

Tre *elförmän* (3 kl.) (10), en e. o. *elförman* (3 kl.) (X).

Lillsjöstationen (Bromma).

Lillsjönäs, Ulvsunda; t. 25 68 02.

Fyra *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (3 kl.) (10).

Danviksstationen.

Älsnögatan 12, Sö.; t. 43 92 33.

Driften automatisk.

Solvallastationen (Spånga).

Bromsten; t. 28 05 42.

Driften automatisk.

Skanstullsstationen.

Södra Hammarbyhamnen; t. 41 92 38.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Ängbystationen.

Ängby; t. 37 09 25.

Driften automatisk.

Dessutom tretton helautomatiska likriktarestationer.

Untraverket.

Postadress: Orrskog; t. Tierp 57.

Driftsingenjör (22).

Hollstein, J. A. G.

Förste elmästare (17).

Eriksson, A. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Lanbert, K. G. L.

En *förste elförman* (13), sex *elförmän* (1 kl.) (12) (däruv en tjl. för tjänstgöring vid Lanforsens kraftaktiebolag), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), ett *elmästarbiträde* (9), ett *extra expeditiönsvaktbiträde* (1,380 kr.).

Värtaverket.

Värtan; kontoret: t. 62 44 23, 62 44 24; kontrollrummet: t. 62 44 47; maskinmästar-kontoret: t. 60 40 29.

Driftsingenjör (22).

Gustavsson, F. H.

Ingenjör (20).

Svedblad, P. T.

E. o. ingenjör (XX).

Larsson, Karl E.

Maskinmästare (17).

Ström, P. G.

Förste elmästare (17).

Hellström, O.

Övermaskinister (15).

Pettersson, J. E.; Arbin, J. V.; Bengtsson, K. G.

Elmästare (15).

Andersson, A.; Eriksson, G. L. Hj.

E. o. elmästare (XV).

Lenholm, M.; Atterby, F. A. T.

Sex *ångmaskinistförmän* (13) (däruv två tjl. och förordn. som e. o. *elmästare* (XV), se ovan), sexton *ångmaskinister* (12) (däruv fyra tjl., två för tjänstgöring vid fastighetskontoret samt två förordn. som *ångmaskinistförmän* (13)), sex e. o. *ångmaskinister* (XII), däruv fyra tjl., en för tjänstgöring vid Norrtulls sjukhus samt tre förordn. som *ångmaskinister* (12), en *extra ångmaskinist* (4,380 kr.), fyra *förste elförmän* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), en e. o. *elförman* (3 kl.) (X), två *elmästarbiträden* (9) (däruv en tjl. och förordn. som *elförman* (3 kl.) (10)), ett e. o. *elmästarbiträde* (IX).

Kammarsskrivare (15).

Trotter, J. K.

En e. o. *ritare* (XI), två e. o. *kontorsbiträden* (V), en *portvakt* (6), ett *extra expeditiönsvaktbiträde* (1,380 kr.).

Dessutom för driften i dess helhet: fyra *förste elförmän* (13) (däruv en tjl. och förordn. som e. o. *elmästare* (XV), se ovan), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fem *elförmän* (3 kl.) (10), två e. o. *elförmän* (3 kl.) (X), ett *elmästarbiträde* (9), tre e. o. *elmästarbiträden* (IX) (däruv en tjl. och förordn. som e. o. *kontorsassistent* (XIII)), ett e. o. *kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.) samt (vid 1945 års början) 204 arbetare.

IVS

Elektriska anläggningsavdelningen.

Förste ingenjör (24).

Ryman, E. S.

Biträdande ingenjör (18).

Berglund, E. M.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Larsson, J. E.; Brismar, E. G.

Konstruktörer (16).

Ericson, N. B.; Lantz, C. A.; Hanström, C. H.

E. o. konstruktörer (XVI).

Frisk, E. Hj. H.; Jensen, B. O. H.

Extra konstruktör.

Löfman, L. G.

Ritare (14).

Sköld, E. W.; Hammarberg, L. B.; Larsson, E.

E. o. ritare (XIV).

Kindahl, H. S.; Löfman, L. G., tjl. (se ovan);
Hedbeck, E. K. V.

Två *e. o. ritare* (XI), ett *extra ritbiträde*
(2,760 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde*
(1,380 kr.).

Förste elmästare (17).

Johansson, F. A. A.

Elmästare (15).

Andersson, E. O.; Sahlin, K. S. J.; Bengtsson, D.

E. o. elmästare (XV).

Sjöström, J. F.

En *elförman* (2 kl.) (11), en *e. o. elförman*
(2 kl.) (XI), två *elmästarbiträden* (9),
ett *e. o. elmästarbiträde* (IX) (tjl. och för-
ordn. som *elmästarbiträde* (9) samt (vid 1945
års början) 50 arbetare.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Lundberg, T.

Ingenjörer (20).

Egnell, E. A.; Wrangel, H. W.

Biträdande ingenjör (18).

Rosenqvist, C. A. B.

E. o. underingenjörer (XVII).

Fällman, C. R.; Lindahl, V. E.; Svensson, L. H. V.

Elmästare (15).

Mellström, K. F. A.; Almsäter, W. V.

E. o. elmästare (XV).

Godeau, N. F. W.

E. o. besiktningsmän (XV).

Hilldén, E. T.; Dahloth, J. A.; Abrahamson,
C.-H. A.

Extra besiktningsman.

Vakant.

E. o. mätartekniker (XIV).

Lindeberg, H. W.

En *elförman* (1 kl.) (12), tre *e. o. elför-
män* (1 kl.) (XII), en *elförman* (2 kl.) (11), en
e. o. elförman (2 kl.) (XI), en *elförman* (3 kl.)
(10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X), en *extra
elförman* (4,056 kr.), ett *elmästarbiträde*
(9), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX), tre *be-
siktningsmedhjälpare* (2,580—2,340 kr.) samt
(vid 1945 års början) 93 arbetare.

Förste kammarskrivare (17).

Mathson, L. A. W.

Kammarskrivare (15).

Kristoffersson, J.; Holmberg, O. G.; Wisell,
E. B.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, E. G.; Runngren, E. G. K.

En *extra kontorist* (3,210 kr.), en *kon-
torsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde*
(7), två *kontorsbiträden* (5), sex *e. o. kon-
torsbiträden* (V), tre *extra kontorsbiträden*
(2,400—1,860 kr.), sex *expeditiönsvaksbi-
träden* (1,560—1,200 kr.).

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör (24).

Welmer, P. G.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Sundstrand, G. D.

Förste kammarskrivare (17).

Grandell, J. G.

Kammarskrivare (15).

Wirén, C. G. L.; Karlén, K. Hj. H.

E. o. besiktningsman (XV).

Kjellberg, G. R.

Fyra *e. o. elmästarbiträden* (IX), ett *extra elmästarbiträde* (2,940 kr.), fyra *första kontorsbiträden* (7), tre *kontorsbiträden* (5), fem *e. o. kontorsbiträden* (V), åtta *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), tre *extra expeditiönsvaksbiträden* (1,200 kr.).

Utställning.

Regeringsgatan 11, C.; t. 10 66 27, 20 10 02; öppen 8,30—16,30.

E. o. utställningsföreståndare (XVII).

Sjögqvist, F. R.

E. o. ackvisitör (XV).

Porne, T. F.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (XII), en *e. o. hemkonsulent* (XI), ett *e. o. utställningsbiträde* (VIII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,200 kr.).

Ledningsnät och gatubelysning.

Förste ingenjör (24).

Block, J. L.

Byråingenjör (22).

Larsson, K. Elov.

E. o. arbetschef (XXII).

Swenning, R.

Ingenjörer (20).

Bergstedt, A. E.; Åke, N. O.

E. o. ingenjör (XX).

Nordin, B. F.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Vakant.

Underingenjör (17).

Igelström, H. V.

Kammarsskrivare (15).

Ramberg, J. S.; Gilljam, E. W., tj. (se nedan),
tf. Thörne, O. F.

Föreståndare för kartbyrå (15).

Asplund, G. A.

Ritare (14).

Sandell, F. E. V.

E. o. ritare (XIV).

Ivraeus, K. Y. L.

Fem *e. o. ritare* (XI), fem *e. o. ritbiträden* (VII), fem *extra ritbiträden* (2,220—1,980 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Förste elmästare (17).

Gårdhner, C. L. S.; Bengtsson, J. A.

Elmästare (15).

Aronsson, C. G.; Engström, F. J.; Damberg, O. E.

Dessutom vid ledningsnät och gatubelysning:
fem *elförmän* (1 kl.) (12), tre *e. o. elförmän* (1 kl.) (XII), sex *elförmän* (2 kl.) (11), en *elförman* (3 kl.) (10), två *e. o. elförmän* (3 kl.) (X) (därav en tj. och förordn. som *e. o. elförman* (2 kl.) (XI)), tre *elmästarbiträden* (9), sex *e. o. elmästarbiträden* (IX), åtta *extra elmästarbiträden* (3,216—1,980 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,560 kr.) samt (vid 1945 års början) 207 arbetare.

Byrå för tekniska utredningar m. m.

Byråingenjörer (22).

Erikson, E.; Dagert, K. O. E.

Ingenjör (20).

Olsson, G. I.

Extra ingenjör

(med partiell tjänstgöring; för vissa utrednings-
arbeten rörande vattenkraftsfrågor m. m.)
(4,560 kr.).

Sundelin, C. H. J.

E. o. luftskyddsassistent (XVIII).

Gilljam, E. W.

E. o. konstruktör (XVI).

Ericson, E. G.

Mekaniska verkstaden m. m.

Ingenjör (20).

Hogen, K.

E. o. förste elmästare (XVII).

Brandt, G. A.

Elmästare (15).

Brandt, G. A., tj. (se ovan).

IvS

Två *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (3 kl.) (10), två *automobilförare* (7) samt (vid 1945 års början) 59 *arbetare*.

Uppbördsavdelningen.

Intendent (2 kl.) (21).

Jörne, T.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. G. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Schönhult, S. I. M.; Kjellqvist, F. J. H.; Wetzdorff, K. E. B.; Rydberg, W. O.

Kammarsskrivare (15).

Millstein, O. F. M.; Löfgren, K. R.; Widegren, E. M.; Biriell, E. P. V.; Möller, E. O. V.; Molin, G. P.; Jonsson, T. A.; Johnson, J. A. G.; Halling, G. K.; O'Konor, K. E.

Kontorsassistenter (13).

Johannisson, G. W.; Westerlund, G. A. V.; Schenström, G. F.; Lejdström, H. E. C. J.; Söderström, S. E., tjl. (se sid. 259), *tf. Sandberg*, E. A. M.; Hülphers, S. F.; Hofstedt, J. E.; Hansell, B. G.; Andberg, E. G.; Carell, f. Jonsson, Anna E.; en vakant, *tf. Carlson*, J. E.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Carlson, J. E., tjl. (se ovan); Sandberg, E. A. M., tjl. (se ovan).

Förste kontorsskrivare (11).

Johannisson, Elsa E.; Carleson, f. Andersson, Elin H.

Mätarkontrollant (14).

Berg, O. A.

Dessutom en *e. o. förste kontorsskrivare* (XI), två *kontorsskrivare* (9), sexton *första kontorsbiträden* (7), elva *kontorsbiträden* (5), tjugusex *e. o. kontorsbiträden* (V), femtiosju *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), tio *uppbördsförmän* (12), fem *central-uppbördsförmän* (11), femtioåtta *uppbördsförmän* (10) (därav två tjl.), trettiofyra *e. o. uppbördsförmän* (X) (därav en tjl.), en *extra uppbördsförmän* (3,360 kr.), fyra *e. o. uppbördsförmän* (VI), två *extra uppbördsförmän* (2,580 kr.), sjutton *extra kvinnliga polettömmare* (3,300—2,700 kr. brutto), nio *extra expeditiönsvaksbiträden* (1,560—1,200 kr.).

Intendentskontoret.

Intendent (2 kl.) (21).

Stenrot, J. A. T.

E. o. kamrerare (XIX).

Welin, H.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Molitor, A. W.

Förste kammarsskrivare (17).

Svartengren, C. A.; Thunholm, D. N. V.; Lagerquist, K. H.

Kammarsskrivare (15).

Söderlind, R. D.; Trotz, G.; Broström, T.; Eriksson, E. H.

Kontorsassistenter (13).

Allmér, K. G.; Gustafson, T.; Abeleen, J. G. A.; Neveling, R. E. O., tjl.

Dessutom vid intendentskontoret: en *elförman* (1 kl.) (12), två *e. o. elförmän* (3 kl.) (X), en *kontorsskrivare* (9), en *extra kontorist* (3,210 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), en *e. o. kopist* (IV), två *expeditiönsvaksbiträden* (1,200 kr.).

Huvudförrådet.

Kungstensgatan 23, Va.

En *förrådsmästare* (2 kl.) (13), fem *el-mästarbiträden* (9), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX), två *extra förrådsbiträden* (1,980—1,740 kr.), tre *förrådsvakter* (6), samt (vid 1945 års början) 7 *förrådsarbetare*.

Bromma-, Enskede-, Tule- och Värta-förråden, se ovan.

Untraförrådet.

Se Untraverket.

Husbyggnadsavdelningen.

E. o. ingenjör (XX).

Eigert, R. E.

E. o. byggnadsingenjör (XIX).

Barke, K. F.

E. o. ritare (XIV).

Carlqvist, G. A.; Malmberg, K. H.; Foberg, G. J.; Magnusson, J. E.; Jacobson, H.

En *e. o. elförman* (XII), tre *e. o. elförmän* (3 kl.) (X), ett *e. o. elmästarbiträde* (IX), ett *extra ritbiträde* (2,220 kr.), samt (vid 1945 års början) 42 *arbetare*.

Intendent (2 kl.) (21).

Östervall, C.-J., å indragningsstat.

*Diverse personal vid förvaltnings-
byggnaden.*

En värmeledningsskötare (7), tre portvakter (6), en e. o. värmeledningsskötare och gårdskarl (VII) samt (vid 1945 års början) 20 städerskor.

Dessutom vid elektricitetsverket följande vakanta befattningar och tjänster, på vilka förordnande icke utfärdats:

En e. o. arbetschef (XXII), fyra e. o. ingenjörer (XX), en e. o. byggnadsingenjör (XIX), en förste kammarskrivare (17), en kammarskrivare (15), en e. o. besiktningsman (XV), en e. o. elmästare (XV), en uppbördsförmän (12), två e. o. elförmän (XII), en elförmän (11), två centraluppbördsmän (11), fyra uppbördsmän (10), två elförmän (3 kl.) (10), tre e. o. elförmän (3 kl.) (X), två första kontorsbiträden (7), ett e. o. ritbiträde (VII), en e. o. förrädsvakt (VI), ett kontorsbiträde (5), sex e. o. kontorsbiträden (V).

**Belysning av gator och allmänna
platser.**

Elektricitetsverket ombesörjer belysningen av gator och allmänna platser. Belysningen sker med elektricitet.

Antalet för gatubelysning avsedda elektriska lampor utgjorde vid 1944 års slut 29,226 st. Den elektriska gatubelysningen tändes och släcks av stationspersonalen genom ett fjärrmanöversystem. Tillsynen av gatubelysningen och verkställandet av erforderliga lampbyten ombesörjes av cirka 25 lampskötare.

Stat år 1945. (Offentlig belysning.) Utgifter: driftbudgeten 885,000 kr.

Avlöningar. Lampskötare (timavlöning).

**Vatten-, gas- och elektricitetslednings-
entreprenörer.**

Fullständig förteckning över gas-, vatten- och elektricitetsledningsentreprenörer återfinnes i telefonkatalogens yrkesregister samt i adresskalendern.

Stockholms stads hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Hamnstyrelsen.

Katarinavägen 13 A och Stadsgården 14—16 (postadress: postfach nr 15024, Stockholm 15; postgirokonton nr 3115); t. »hamnstyrelsen» (8,30—17, lördagar och dag före helgdag 8,30—14,15); (efter kontorstid de telefonlinjer, som angivas i telefonkatalogen; jfr och nedan för vissa tjänstemän). Styrelsen sammanträder i regel varannan helgfri måndag kl. 13,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 mars 1908 att inrätta en *Stockholms stads hamnstyrelse*, vilken med år 1909 trädde i verksamhet.

Hamnstyrelsen handhar skötseln av stadens hamnväsen. Det åligger styrelsen i sådant avseende att sörja för att hamnrörelsens behov av nya hamnanläggningar med tillhörande anstalter, redskap och materiel samt av isbrytarfartyg och dylikt bliva tillgodosedda; att ombesörja nybyggnad, underhåll och förvaltning av hamnens anläggningar och anstalter, husbyggnader, kanaler och slussar; att förvalta hamnens fastigheter och områden; att ombesörja hamnrörelsens drift och handlägga ärenden rörande den allmänna belysningen å hamnområden; att upprätta och stadsfullmäktiges prövning understålla förslag till taxor å hamnavgifter, avgifter för kvarliggande gods, slussavgifter samt kanal- och broavgifter, hamnordning och andra allmänna trafikföreskrifter samt själv utfärda ordningsföreskrifter och taxor för begagnande av stadens för hamnrörelsen gjorda anläggningar samt redskap och materiel; att uppbära hamnväsendet tillkommande avgifter ävensom att verkställa nybyggnad och ombesörja underhåll av broar samt att öva inseende över stadens till tullverket upplåtna byggnader, ombesörja deras underhåll och verkställa motsvarande nybyggnader.

Handhavandet av småbåts- (lustbåts)rörelsen i hamnen ombesörjes fr. o. m. den 1 januari 1945 av idrotts- och friluftsstyrelsen (se sid. 373).

Hamnstyrelsen består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden,

sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av k. m:t, en av Stockholms handelskammare samt fyra av stadsfullmäktige. För vardera av de av k. m:t och Stockholms handelskammare utsedda ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. För övriga ledamöter väljas stadsfullmäktige fyra suppleanter. Styrelsen utses årligen inom sig en vice ordförande.

Under hamnstyrelsen lyder hamnförvaltningen, vars chef är hamndirektören, vilken har ledningen och överinseendet av hamnrörelsen och hamnen.

De hamnstyrelsen åliggande uppgifterna handläggas fr. o. m. den 1 januari 1938 under hamndirektören å fem avdelningar, nämligen räkenskapskontoret för räkenskaper, upplåtelse och förvaltning av fastigheter, tomter o. d. och personlärenden, hamnkassakontoret för kassarörelse och uppbörd, hamnkontoret för driften, hamnbyggnadsavdelningen för nybyggnad och underhåll samt maskinavdelningen för underhåll och drift av hamnkranar, broar, hissar, elektriska anläggningar m. m.

Stockholms hamn utgöres av de hamnanläggningar och vattenområden, som äro belägna inom Stockholms hamnområde, vars gränser äro av k. m:t fastställda den 27 september 1878, 15 juli 1881, 1 mars 1912, 14 februari 1919, 1 februari 1924, 3 februari 1928 och 5 juli 1929 (se karta sid. 525). Hamnen består av två i förvaltningshänseende skilda delar, tullhamnen och frihamnen. Den förra förvaltas av hamnstyrelsen, den senare beträffande anläggningarna av hamnstyrelsen men i avseende å rörelsen av Stockholms frihamnsaktiebolag (se sid. 400). Stockholms hamn har en kajsträcka av 18,233 m. Hamnens vattenområde omfattar c:a 1,450 hektar och dess markområde 193,5 hektar. Sammanlagda golvarealen för godsuppläggning i av hamnen uppförda varuskjul, magasin och tullbyggnader utgör 116,502 kvm. Hamnens järnvägsspår hava en sammanlagd längd av 63,580 m; 9,860 längdmeter kaj är försedd med kranspår. Hamnen har 134 kranar.

Instruktioner. Instruktion för Stockholms stads hamnstyrelse, fastställd av ÖA 3 mars 1941 (Kf 1940: nr 66). K. brev 31 jan. 1941 med

särskild föreskrift rör. sammansättningen av Stockholms stads hamnstyrelse (Kf 1940: nr 65). Instruktion för hamndirektören, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923 (Kf 1923: nr 19), med ändr. 1 dec. 1936.

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 16,359,317 kr., kapitalbudgeten 333,900 kr., lånemedel, i linjen 2,400,000 kr., inom linjen 1,350,000 kr., dessutom förlägsmedel 827,200 kr.; inkomster: driftbudgeten 12,744,322 kr.

Härav:

Tullhamnen: Utgifter: driftbudgeten 6,345,100 kr., kapitalbudgeten 300,000 kr., lånemedel, i linjen 1,900,000 kr., inom linjen 1,250,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 5,130,300 kr.

Frihamnen: Utgifter: driftbudgeten 1,908,930 kr., kapitalbudgeten 33,900 kr., lånemedel, i linjen 500,000 kr., inom linjen 100,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,195,150 kr.

Övriga hamnens anstalter. (Slussar och kanaler.) Utgifter: driftbudgeten 566,765 kr.; inkomster: driftbudgeten 153,700 kr.

Andra under styrelsens förvaltning ställda anläggningar m.m. (Bro- och tullbyggnader.) Utgifter: driftbudgeten 1,466,250 kr.; inkomster: driftbudgeten 222,900 kr.

Varv och arbeten mot ersättning. Utgifter: driftbudgeten 3,600,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,600,000 kr.

Hamnstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset måndagar och torsdagar 11—12; i övrigt efter överenskommelse.

Vice ordförande.

*Sundin, T. W., tullpackhusförman, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Ericsson, C. E., direktör (utsedd av k. m:t).

*Lindwall, E. W., konsul (utsedd av Stockholms handelskammare).

Aronsson, G. A., avdelningschef (utsedd av stadsfullm.).

Simonson, S. A., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Stridsberg, H. A., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

Gillberg, J. A. E., avdelningschef (utsedd av k. m:t).

*Meyer, T., sjökapten (utsedd av Stockholms handelskammare).

Degerstedt, K. Hj., direktör (utsedd av stadsfullm.).

*Leffler, J. O., vice verkst. direktör (utsedd av stadsfullm.).

Niklason, D., grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Robinson, S. N. A., typograf, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Hamnstyrelsens delegerade.

Göransson, K. Harald, ordf.; Sundin, T. W., vice ordf.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av hamnstyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Eriksson, E. G., förste kontorsskrivare, ordf.

Lindestam, K. W., kassör.

Sjöquist, D. G., byrådirektör.

Suppleanter:

Bille, N. V., förste byråingenjör.

Larsson, E. R., kassör.

Sekreterare och ombudsman.

Orre, O. S. W., e. o. stadsadvokat (se sid. 94); t. »hamnstyrelsen»; mottagningstid: 10—11.

Central förvaltning.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 2,472,272 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,472,272 kr.

Hamndirektör (D).

Linder, N. H. H. (förrordn. t. o. m. ³¹/₅ 1951); mottagningstid: 10—12.

¹⁾ Vid förfall för någon av de av stadsfullmäktige valda ledamöterna skola av de utav fullmäktige utsedda suppleanterna inträda: för ordföranden i första hand suppleanten hr Leffler och därefter suppleanterna hrr Niklason, Degerstedt och Robinson samt för övriga av stadsfullmäktige valda ledamöter suppleanterna hrr Degerstedt, Robinson, Niklason och Leffler i nu nämnd ordning.

Hamndirektörens kansli.

Förste kontorsskrivare (11).

Lundahl, f. Ekholm, G. E. V. (Gerd).

Förste expeditionsvakt (8).

Westerdahl, E. O.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), en telefonist (4).

Räkenskapskontoret.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14), »hamnstyrelsens 8:e linje» (övriga tider).

Räkenskapskontoret åligger bl. a. att ombesörja förandet av nödiga räkenskaper, att handhava personalärenden, att öva tillsyn över att till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter samt att handhava upplätelser och förvaltningen av till hamnen hörande byggnader, områden och annan egendom, i den mån detta ej åligger annan avdelning.

Instruktion. Instruktion för [hamn]kamreraren, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Sundmark, N. W. A.; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarskrivare (17).

Sundmark, O. F., tj. (se nedan), tf. Sjöstadius, S. A. O.; Nyström, K. G.

Kammarskrivare (15).

Sjöstadius, S. A. O., tj. (se ovan), tf. Starell, K. E.

Kontorsassistent (13).

Starell, K. E., tj. (se ovan), tf. Kjellin, B. I.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Kjellin, B. I., tj. (se ovan).

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (1,380 kr.).

Hamnkassakontoret.

Katarinavägen 13 A, n. b.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnkassakontoret ombesörjer debitering och uppbörd av hamnen tillkommande avgifter med undantag av hamnavgifter för varor, ankomman-

de från utrikes ort, samt av transitmagasinshyror, vilka avgifter uppbäras av tullverket.

Författningar. Taxa å hamnavgifter i Stockholm för åren 1944—1946 jämte viss provisorisk avgiftsförhöjning 1 maj 1945—30 april 1946. Bestämmelser ang. uppbörd av hamnavgifter i Stockholms tullhamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 dec. 1936, med ändr. 29 nov. 1938. Reglemente för Stockholms stads mätare och vägare, fastställt av ÖA 2 april 1903. Taxa för Stockholms stads vägare, fastställd av ÖA 2 dec. 1937, med tillägg 27 dec. 1943.

Uppbördschef (19).

Vakant, tf. Sundmark, O. F.

Förste kammarskrivare och kassör (17).

Åberg, P.

Förste kammarskrivare (17).

Borgstedt, G. V. R.

Kammarskrivare (15).

Larsson, T. A.; Roupé, S. E. G.

Kontorsassistenter (13).

Farman, C. H., tj. (se sid. 258), tf. Ramsin, B.; Hagström, D. G.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Ramsin, B., tj. (se ovan); Aulander, S. E.

En extra kontorsassistent (4,020 kr.), ett första kontorsbiträde (7), fyra kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,484 kr.), en expeditionsvakt (6), fyra hamnfogdebiträden (11), tre uppbördsmän (10), en e. o. uppbördsman (X).

Hamnkontoret.

Stadsgården 14—16, 2 tr.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 1:a och 2:a linje» (övriga tider); expeditionstid: 8—17, lördagar och dag före helgdag 8—14.

Hamnkontoret handhar hamnrörelsens drift och därmed sammanhängande förhållanden samt övervakar efterlevnaden av för hamnen gällande föreskrifter.

För allmänna ordningen och säkerheten i hamnen svarar polisverket, av vilket en särskild avdelning, hamnpolisavdelningen, är inrättad för tjänstgöring inom till hamnen hörande områden på land och vatten (se sid. 24).

Författningar. Hamnordning för Stockholm, fastställd av ÖA 15 juni 1921, med ändr. (Kf 1924; nr 90). ÖA:s kung. 10 sept. 1937

med föreskrifter om fartbegränsning i allmänna farleder inom Stockholms stads område, med ändr. 9 mars 1938. Instruktion för hamnkaptenen, fastställd av ÖÅ 18 febr. 1924. Instruktion för hamnmästarna, fastställd av hamnstyrelsen 3 juli 1923. Instruktion för hamnlotsarna, fastställd av hamnstyrelsen 14 mars 1923. Instruktion för hamnförmannen, fastställd av hamnstyrelsen 22 dec. 1924. Taxa å hamnlotsavgifter inom Stockholms hamnområde, fastställd av ÖÅ 7 maj 1941. Taxa för gods, som efter viss tid kvarligger å stadens kajer m. m., fastställd av ÖÅ 31 dec. 1924 med ändr. Särskilda taxor för uppläggning av gods i Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 26 nov. 1924, med ändr. Taxa för begagnande av stockar, landgångar, bockar och vedmått, fastställd av hamnstyrelsen 1 dec. 1936. Föreskrifter och taxor för begagnande av hamnkranar och annan hamnmateriel tillhöriga Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 30 maj 1939, med ändr. Taxa å hamnspåragifter, fastställd av hamnstyrelsen 17 dec. 1938, med ändr.

Hamnkapten (23).

Fris, A. A. (förordn. t. o. m. 30/6 1949); t. »hamnstyrelsen» (8,30—17, 43 70 29 (övr. tider); träffas säkrast 14—15.

Kammarskrivare (15).

Nilsson, B. A.

Hamnmästare (17).

Planman, G. A., träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 2:a linje» (övr. tider); Lindahl, H. G. (hamnkontoret, Värtan, t. 61 14 60, 62 40 24), träffas säkrast 9,30—11 och 15—17.

Hamnlotsar (17).

Tel. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 3:e linje» (övr. tider).

Vakanta, *tf.* Nordström, K. E., Törnström, G. L.

E. o. hamnlotsar (XVII).

Törnström, G. L., tjf. (se ovan); Söderman, J. H.; Larsson, A. B.

Extra hamnlots (4,644 kr.).

Nordgren, P. J.

En *förste kontorist* (10), fyra *e. o. kontorister* (VIII), ett *kontorsbiträde* (5), en *extra expeditiönsvakt* (1,200 kr.), en *e. o. övermaskinist* (XV), en *extra maskinist* (3,960 kr.), fjorton *hamnförmän* (10), en *extra hamnförman* (3,600).

Isbrytarfartygen.

Tel. 62 26 13.

Stockholms stad äger två isbrytarfartyg, »Isbrytaren I» och »Isbrytaren II».

Befälhavare.

Törnström, G. L. (se ovan), å Isbrytaren I; befälhavare å Isbrytaren II utses för varje gång fartyget sättes i verksamhet.

Maskinister (se ovan). Övrig personal tillfälligt anställd.

Hamnbyggnadsavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 4 tr.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17; övriga tider, till vissa tjänstemän, se nedan); *expeditiöns-tid: 8,30—16,15* (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnbyggnadsavdelningen handhar nybyggnad och underhåll av hamnanläggningar i såväl tullhamnen som frihamnen, ävensom av under hamnstyrelsens förvaltning ställda byggnader, slussar, kanaler och andra anläggningar samt broar. Den 17 december 1943 beslöt stadsfullmäktige att brokonstruktions- och brobyggnadsarbeten skulle succeseivt, så snart förhållandena det medgäve, sammanföras hos gatukontoret.

Instruktion. Instruktion för överingenjören vid hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning (hamnbyggnadschefen), fastställd av hamnstyrelsen 29 april 1941.

Överingenjör (hamnbyggnadschef) (26).

Jansson, G. H. (förordn. t. o. m. 30/6 1950); mottagningstid: 14—16.

Förste ingenjörer (24).

Sjödin, J. (t. 40 52 14, jfr ovan); en vakant, *tf.* Wickert, K. A.; mottagningstid: 14—16.

E. o. förste ingenjör (arbetschef) (XXIV).

Vakant, *tf.* Hult, A. O. G.; mottagningstid: 14—16.

Byråingenjör (22).

Scheja, J. (t. 42 05 13, jfr ovan).

E. o. byråingenjörer (XXII).

Wickert, K. A., tjf. (se ovan); Kasarnowsky, S.

Ingenjörer (20).

Eriksson, E. E.; Hedström, E. A.; Nilsson, E. E.; t. 40 35 81 (Mälmarvarvet).

HS

E. o. ingenjörer (XX).

Bartoli, E. J. C.; Lundahl, E. J.; Hult, A. O. G.,
tjl. (se ovan).

Biträdande ingenjör (18).

Adler, B. F.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Sabelström, S. C. B. (t. 42 35 55).

Uderingenjör (17).

Idestrom, S. A. M.

E. o. underingenjörer (XVII)

Arvidsson, H. F.; Sjösteen, R. O.; Samuelsson,
R., tjf. (se sid. 167), tf. Tall, G. N. A.;
Enekull, T. E., tjf. (se nedan); en vakant.

E. o. förrådsförvaltare (2 kl.) (XVII).

Strömberg, O.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—16,15),
»hamnstyrelsens 5:e linje» (övr. tider).

Hamnbyggmästare (16).

Vakant, tf. Ricknell, E. O. (t. 62 23 96); Karls-
son, B. E. (t. 40 91 05); Schwartz, G. E. (t.
43 14 89); Bergström, B. A. (t. 61 00 24); en
vakant, tf. Lööv, F. W. (t. 50 71 43).

Kammarsskrivare (15).

Stahre, G. A.; t. 43 36 16 (Mälarvarvet).

E. o. kontorsassistent (XIII).

Gustafson, A. L. F.; t. 61 24 65 (varvet å Djur-
gården).

Extra ingenjörer (7,800—5,100 kr.).

Enekull, T. E.; Larsson, L. O. Å.; Lersfors,
R. K.

Tre *e. o. ritare* (XIV), två *e. o. ritare*
(XI), en *extra ritare* (3,540 kr.).

En *förste kontorist* (10), tre *e. o. förste*
kontorister (X), en *extra förste kontorist*
(3,360 kr.), en *kontorsskrivare* (9), sex *e. o.*
kontorister (VIII), sju *extra kontorister*
(3,078—2,580 kr.), ett *e. o. första kontors-*
biträde (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V),
ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), två
e. o. ritbiträden (VII), en *expeditionsvakt*
(6), en *extra expeditionsvakt* (2,100 kr.), en
verkmästare (1 kl.) (15), sex *verkmästare*
(2 kl.) (14), två *e. o. verkmästare* (2 kl.)
(XIV), sex *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII),
en *bogserbåtsbefälhavare* (11), en *e. o.*
bogserbåtsbefälhavare (XI), en *muddermästare*
(11), en *e. o. förrådsmästare* (3
kl.) (XII), en *e. o. muddermästare* (XI), en
e. o. förrådsman (X), sex *e. o. verkmästare-*
biträden (X), ett *e. o. verkmästarebiträde*

(VIII), fyra *extra verkmästarebiträden* (2,940
—2,760 kr.) samt (vid 1945 års början) 330
arbetare.

Maskinavdelningen.

*Katarinavägen 13 A, 5 tr.; t. »hamn-
styrelsen»; expeditionstid: 8,45—16,30 (lör-
dagar och dag före helgdag 8,45—14,15).*

Maskinavdelningen handhar maskinella ny-
byggnader samt drift och underhåll av hamn-
kranar, kranreparationsverkstäder, broar, hissar,
elektriska anläggningar och slussmaskinerier m. m.

Instruktion. Instruktion för förste ingen-
jören vid hamnstyrelsens maskinavdelning (ma-
skinavdelningschefen), fastställd av hamnstyrel-
sen 26 mars 1941.

Förste ingenjör (24).

Davidsson, O. W.; mottagningstid: 13,30—14.

Ingenjörer (20).

Borgardt, K. A. A.; Hedlund, P. A.

E. o. ingenjör (XX).

Bernell, S. M.

Extra ingenjör (6,960 kr.).

Emling, E. O. H.

Konstruktör (16).

Heiner, A.

Kranmästare (16).

Söderström, G. W.; t. »hamnstyrelsen» (8,45—
16,30), »hamnstyrelsens 6:e linje» (övr. tider).

En *förste kontorist* (10), en *e. o. konto-*
rist (VIII), två *extra kontorister* (2,940—
2,580 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), ett *extra*
kontorsbiträde (2,400 kr.), en *extra expedi-*
tionsvakt (1,560 kr.), en *extra ritare* (3,660
kr.), en *verkmästare* (1 kl.) (15), fyra *verk-*
mästare (2 kl.) (14), en *maskinist* (2 kl.) (13),
två *extra hissförare* (1,320 kr.), samt (vid
1945 års början) 140 arbetare.

**Stadens personhiss vid Söderbergs
Trappor i Stadsgården.**

(Stadsgårdshissen.)

*Hissen trafikeras söckendagar 6,30—17,30;
nyårs-, påsk-, pingst-, midsommar- och
julaften 6,30—15,30.*

Avgiften för färd i hissen utgör enligt över-
ståthållarämbetets kungörelse den 13 januari
1938 5 öre för uppfärd och 5 öre för nedfärd.

Reglemente m. m. Reglemente ang. trafiken med stadens hiss vid Söderbergs Trappor, fastställt av ÖÅ 18 dec. 1907, med ändr. 13 jan. 1938. ÖÅ:s kung. 27 aug. 1926 ang. öppet-hållande av stadens hiss vid Söderbergs Trappor, med ändr.

Två *hissförare* (se ovan).

Slussarna.

Till hamnstyrelsen höra tre slussar, Karl Johansslussen, Hammarbyslussen och Sicklaslussen.

Slusskontoret vid Karl Johansslussen.

Karl Johans Torg, Sö.; t. 43 43 13; expeditionstider: 7—12 och 14—17 (sön- och helgdagar hålles slussen stängd).

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Karl Johansslussen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 31 mars 1944. Ordningsföreskrifter för Karl Johansslussen, fastställda av ÖÅ 6 april 1936.

Slusskontoret vid Hammarbyslussen.

Skanstull, Sö.; t. 41 14 27; expeditionstid: hela dygnet.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Hammarbyslussen för tiden $\frac{1}{4}$ 1945— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 4 augusti 1944. Föreskrifter för trafikerande av Hammarbyleden, fastställda av ÖÅ 16 mars 1944.

För Karl Johansslussen och Hammarbyslussen gemensam personal.

Slussförman (10).

Haglund, G. E.

Två *förste kontorister* (10), sju *slussvakter* (8), en *extra slussvakt* (4,434 kr.).

Sicklaslussen.

Tel. 42 08 46; expeditionstid: alla dagar 8—18.

Taxa. Taxa å avgifter för genomfart av Sicklaslussen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 31 mars 1944.

En *slussvakt* (fri bostad).

Kanalerna.

Till hamnstyrelsen höra tre kanaler, Ålkistans kanal, Djurgårdsbrunnskanalen och Karlbergskanalen.

Ålkistans kanal.

Sedan landsvägsbron över Ålkistekanalens år 1936 ersatts med fast bro, hava avgifterna för passage genom kanalen bortfallit.

Djurgårdsbrunnskanalen.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Djurgårdsbrunnskanalen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 31 mars 1944. Ordningsföreskrifter för bron över Djurgårdsbrunnskanalen, fastställda av ÖÅ 10 mars 1924.

En *brovakt*.

Karlbergskanalen.

Tel. 51 47 37.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Karlbergskanalen för tiden $\frac{1}{4}$ 1944— $\frac{31}{12}$ 1946, fastställd av k. m:t 31 mars 1944. Ordningsföreskrifter för bron över Karlbergskanalen, fastställda av ÖÅ 10 mars 1924.

En *brovakt*.

Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Lokaler och telefoner: se nedan under de olika avdelningarna. Styrelsen sammanträder i regel i stadshuset andra helgfria tisdagen i varje månad kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 juni 1907 att för skötseln av det samtidigt beslutade slakthuset inrätta *Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse*. Den 16 december 1907 beslöt stadsfullmäktige att fr. o. m. år 1909 åt styrelsen även uppdraga förvaltningen av stadens saluhallar och torghandelsplatser m. m.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen har bl. a. att ombesörja de förvaltningsuppgifter, som numera obligatoriskt åvila staden jämlikt lagen angående köttbesiktning och slakthus den 11 maj 1934. Styrelsen har sålunda till uppgift: att handhåva förvaltningen dels av slakthuset med tillhörande besiktningabyrå och destruktionsanstalt, marknadsplats för kreaturshandel, parti-kötkhall samt kyl- och fryshus, dels av stadens saluhallar och salutorg; att främja och organisera tillförseln av livsfrönödenheter till huvudstaden och handeln med sådana frönödenheter därstädes samt i övrigt vidtaga sådana åtgärder, som enligt gällande föreskrifter tillkomma styrelsen; att avgiva förslag till taxor och reglementen, som skola fastställas av statlig myndighet, samt i övrigt utfärda taxor, reglementen och ordningsföreskrifter, som erfordras för de under styrelsen lydande anstalterna samt att omhändervärd de övriga angelägenheter, vilka enligt lag eller författning ankomma på styrelsen eller åt styrelsen av stadskollegiet överlämnas.

Åt styrelsen har jämväl uppdragits att handlägga ärenden rörande tillämpning av butikstängningslagen den 18 juli 1942.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, tre andra ledamöter, vilka jämte tre suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år. Stockholms läns och stads hushållningssällskap utser därjämte för ett år i sänder en ordinarie ledamot och en suppleant. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för de under styrelsens förvaltning lydande anstalterna är di-

rektören, för vilken särskild av slakthus- och saluhallsstyrelsen utfärdad instruktion gäller.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse, fastställd av ÖÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 67). Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens direktör, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934. (Kf 1934: nr 45).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 2,314,045 kr., kapitalbudgeten 36,000 kr., låne-medel, inom linjen 60,000 kr., dessutom för-lagsmedel 340,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,389,550 kr.

Slakthus- och saluhallsstyrelsens leda-möter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Grönansson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset måndagar och torsdagar 11—12; i övrigt efter över-enskommelse.

Vice ordförande.

Johansson, J. I. Vitalis, direktör.

Övriga ledamöter.

***Grönvall, J. K.** (Hanna), hembiträde.

***Strandberg, E. A.**, ombudsman, stadsfullm.

Johansson, E. A., disponent (utsedd av hushåll-nings-sällskapet).

Suppleanter.¹⁾

***Bengtsberg, C. G.**, föreståndare.

Carlsson, f. Furugren, Märta K., fru.

***Nilsson, A. B.**, ombudsman.

Ridder, S. K. J., trädgårdsmästare (utsedd av hushållningssällskapet).

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola vid förfall ordföranden ersättas av suppleanten hr Nilsson samt vice ordföranden, ledamöterna hr Strandberg och fröken Grönvall av suppleanterna fru Carlsson och hr Bengtsberg i nu nämnd ordning. Därest denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda i följande ordning: 1) hr Nilsson, 2) fru Carlsson och 3) hr Bengtsberg.

Sekreterare

(1,200 kr. utan rörligt tillägg).

Dahlén, S. G., tf. e. o. notarie (se sid. 163).

Slakthus- och saluhallsstyrelsens delegerade.**Delegerade för butikstängningsärenden.**

Göransson, K. Harald, ordf.; Grönvall, J. K. (Hanna); Nilsson, A. B.

Delegerade för byggnadsärenden.

Göransson, K. Harald, ordf.; Johansson, J. I. Vitalis; Strandberg, E. A.

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se sid. 196).

Förvaltning och anstalter.**Huvudkontoret.**

Kungsgatan 67 C, 3 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 1133); t. 10 41 93, 10 41 97, 20 24 01, 20 24 02, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Instruktion. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens kamrerare, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 31).

Stat år 1945. (Central förvaltning.) Utgifter: driftbudgeten 109,150 kr., kapitalbudgeten 6,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 109,150 kr.

Direktör (C).

Karlöf, J. I. (förrordn. t. o. m. ^{31/12} 1946); t. 10 41 93, 20 24 01; träffas måndagar 13—14, övriga dagar 9,30—10,30 samt i övrigt efter överenskommelse.

Kamrerare (2 kl.) (20).

Frost, S. E.; t. 20 24 02; träffas 9,30—10,30.

Förste kammarskrivare (17).

Svanbom, S. O.; t. 10 41 97.

Kontorsassistent (13).

Lindqvist, C. F.; t. 10 41 97.

Förste kontorsskrivare (11).

Nordwall, Hild A. T.; t. 10 41 93.

Ett e. o. första kontorsskrivare (VII),
ett e. o. expeditionsvaktsbiträde (IV).

Slakthuset m. m.

Enskede (postadress: Stockholm 1). Tel.: kontoret 49 47 47. Expeditionstid 8—15, lördagar och dag före helgdag 8—13; slakthallarna hållas öppna vardagar utom lördagar 7—11 (stora slakthallen) och 11—15 (lilla slakthallen), (vid behov kan förlängning av dessa tider medgivnas); kyl- och fryshusen 6,30—9,12—15,30, lördagar 6,30—8,30, 11—13; köttbesiktningsbyrå vardagar utom lördagar 9—11; övriga lokaler 6,30—17, lördagar 6,30—14. Resp. tjänstemän, se nedan, se i övrigt telefonkatalogen.

Enligt lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus må slakthusväng beslutas skola gälla, sedan offentligt slakthus, enligt av medicinalstyrelsen gillad plan, blivit uppfört och efter av medicinalstyrelsen föreställd avsyning godkänt samt under villkor att genom stadens försorg och på dess bekostnad anställas de besiktningsveterinärer och vidtagas de övriga åtgärder, som för slakthusets behöriga skötsel äro nödiga. Inom område, där slakthusväng gäller, må icke till människoföda avsett färskt kött saluhållas, utbjudas, användas eller förvaras, med mindre djuret slaktats i offentligt slakthus eller kontrollslakteri. Denna föreskrift har trätt i tillämpning den 1 januari 1939. Enligt särskilda beslut av k. m:t får dock kött av djur, som slaktats å vissa skärgårdsöar, säljas i Stockholm, sedan besiktning av köttet skett vid slakthusets köttbesiktningsbyrå.

Slakthusväng har i Stockholm varit gällande fr. o. m. den 8 februari 1912.

Slakthusväng innefattar förbud att inom stadens område slakta storboskap, kalvar, får, getter, svin och hästar annorstädes än vid stadens offentliga slakthus. S. k. »nödslakt», föranledd av djurs hastiga insjuknande, olyckshändelse e. d., får dock ske utom slakthuset, men skall då hela djuret ostyckat föras dit. Betalningen för disponerandet av slaktlokaler utgår enligt fastställd taxa, likaså avgifter för disponerandet av platser i kyl- och fryshusen, där kött får förvaras. Kött av å slakthuset slaktade djur, vilket vid besiktning godkänts, äsättes oval stämpel i blå färg med orden »Statskontroll nr 1, Sverige» och ovanför denna stadens vapen.

Vid slakthuset finnes inrättad en särskild köttbesiktningsbyrå för besiktning av till Stockholm infört icke kontrollslaktat kött. Det vid denna byrå undersökta och godkända köttet äsättes oval stämpel i röd färg, därest köttet företetts för besiktning med vissa vidhängande organ, samt i annat fall rektangulär stämpel i röd färg. Därest köttet får försälas i Stockholm, skall vid stämpeln anbringas siffran »1» i röd färg.

Kontroll över den sanitära beskaffenheten av i staden saluhållet kött samt importerat kött verkställs av hälsovårdsnämnden (se sid. 216).

SIS

Å kreatursmarknaden vid slakthuset äger handel rum med sådana djur, som äro avsedda att slaktas i slakthuset eller äro s. k. livdjur. Handel med sistnämnda djur, särskilt kalvkor, försiggår alla dagar i ett särskilt handelsstall. Marknadsnoteringar å slaktdjur sättas varje vecka genom en särskild noteringskommission och offentliggöras (se sid. 252). Tillförsel av djur sker dels per järnväg genom den staden tillhöriga, av statens järnvägar trafikerade Nyboda—Enskede järnväg, dels ock landsvägsledes. Varje anlänt djur besiktigas före införandet å marknaden. Lossning, skötsel och utfodring av djuren verkställas, om så önskas, av anstalten enligt taxa.

Överveterinär och övriga veterinärer vid slakthuset förordnas av medicinalstyrelsen efter hörande av slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Författningar m. m. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 827). K. brev till ÖA 30 aug. 1907 ang. inrättande av offentligt slakthus för Stockholms stad utom stadens område m. m. Taxa för Stockholms stads offentliga slakthus och för köttbesiktningen m. m. inom staden, fastställd av k. mt 3 dec. 1943 (förlängd giltighetstid under år 1945 17 nov. 1944). Taxa å avgifter vid Stockholms stads frys- och kylhus, godkänd av SF 15 okt. 1917, med ändr. 10 maj 1929, 19 april 1932, 22 maj 1936, 21 maj 1937, 18 mars 1938 och 27 sept. 1940. Taxa å vägavgifter för kött vid Stockholms stads slakthus, fastställd av ÖA 15 juli 1918, med tillägg 10 okt. 1918 och 28 dec. 1934. Överenskommelse 1 april 1936 mellan statens järnvägar och Stockholms stad ang. anslutning och trafikering av Nyboda—Enskede järnväg. Taxa för transporter å Nyboda—Enskede järnväg med tillhörande spårförbindelse mellan denna järnväg och västra stambanan vid Årsta, fastställd av k. mt 30 okt. 1936. Ordningsstadga för Stockholms stads offentliga slakthus, fastställd av ÖA 4 dec. 1911, med ändr. 31 dec. 1924 och 31 juli 1936. Ordningsstadga för Stockholms stads kreatursmarknad, fastställd av ÖA 23 jan. 1912, med ändr. 31 dec. 1924. Instruktion för överveterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934 (Kf 1934: nr 46). Instruktion för förste veterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 5 okt. 1911 (Kf 1911: nr 96). Instruktion för driftsingenjören vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 32).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 1,463,460 kr., kapitalbudgeten 30,000 kr., låne-medel, inom linjen 60,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,353,400 kr.

Överveterinär (24).

Brandt, J. O.; t. 49 47 44; mottagningstid: 9,30—10,15, 13—13,45 (lördagar 9,30—10,15).

Förste veterinär (22).

Englesson, P. R.; t. 49 02 42.

E. o. driftsingenjör (XXII).

Nelson, L. J. K.; t. 49 00 58.

Veterinärer (20)

Dallmer, Hj. W. A., föreståndare¹⁾; en vakant.

Förste kammarskrivare och kassör (17).

Ekström, G. W.; t. 49 47 47.

Inspektör (15).

Dahlin, J. F. L.; son; t. 49 00 54.

Maskinister (2 kl.) (13)

(nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 14).

Sjöberg, K. C.; **Anderson, J. B. G.**

En *e. o. uppsyningsman* (X), en *e. o. vaktmästare* (1 kl.) (VIII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *laboratoriebiträde* (6), en *första mikroskopist* (6), en *mikroskopist* (5).

Saluhallar och salutorg.

Expeditionen.

Centralsaluhallen, Kungsgatan 67 C, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. 10 41 91, 10 41 97, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Instruktion. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens inspektör, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 33).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten 741,415 kr.; inkomster: driftbudgeten 927,000 kr.

Inspektör (1 kl.) (19).

Zetterquist, O.; t. 10 41 91; träffas säkrast 11—11,30.

Kammarskrivare (15).

Andersson, S. W.; t. 10 41 91.

Maskinist (2 kl.) (13)

(nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 14).

Nilsson, C. H.; t. 10 41 97.

Hallmästare (11).

Grönstedt, E. G.; t. 10 41 91.

¹⁾ Åtnjuta avlöning enligt lönegrupp 21.

Partifiskhallen.

Bleholmsgatan, C.; hallen hålles öppen för försäljning 6—12.

Denna hall, som är avsedd för partihandel med färsk fisk och skaldjur, innehåller i bottenvåningen försäljningslokaler, i källaren kyl- och frysrum samt en trappa upp kontorslokaler.

Stadga. Stadga för partifiskhallen, fastställd av ÖÄ 18 mars 1939, med ändr. 19 juni 1942.

Partiköthallen.

Enskede (postadress: Stockholm 1); hallen hålles öppen för försäljning 6—16 (lördagar och dag före helgdag 6—14).

Denna hall, som är avsedd för partihandel med kött, innehåller en större försäljningslokal jämte kylrum samt kontorslokaler.

Stadga. Stadga för Stockholms stads partiköthall, fastställd av ÖÄ 26 sept. 1936.

Partihallen för trädgårdsprodukter. (Klarahallen.)

Klara Strand, C.; t. 10 98 14; hallen hålles öppen för försäljning 6—16.

Denna hall, som är avsedd för partihandel med trädgårdsprodukter, innehåller i bottenvåningen saluplatser samt i källaren förvaringslokaler.

Partiprisnoteringar sätts genom en särskild noteringskommission (se nedan).

Stadga m. m. Stadga för Klarahallen, fastställd av ÖÄ 10 maj 1933, med ändr. 23 maj 1934 och 19 juni 1942. Slakthus- och saluhallsstyrelsens taxa å avgifter inom Klarahallen 20 juni 1933.

Centralsaluhallen.

Kungsgatan 67 C; t. 10 41 92; centralsaluhallen hålles öppen 7—18; partiförsäljningen börjar kl. 7; minuthandeln kl. 8.

Centralsaluhallsbyggnaden består av en källarvåning i höjd med Gamla Brogatan, bottenvåning med huvudingång från Kungsgatan samt fyra trevånings hörnpartier. Källaren, som med sin godsstation står i direkt förbindelse med statens järnvägsnät, innehåller dels partihandelslokaler, dels kylrum och andra förvaringslokaler för olika slag av livsmedel. Bottenvåningen upptages av salustånd för försäljning i parti och minut av livsmedel och blommor. Dessutom finnas till hyresgästernas förfogande en charkuteriav-

delning för köttmalning och korvberedning samt ett rökeri.

Ett av hörnpartierna upptages av styrelsens huvudkontor och i de övriga äro inredda affärskontor. Utefter fasaden åt Kungsgatan äro inrymda butiker.

Stadga m. m. Stadga för Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av ÖÄ 14 dec. 1912, med ändr. 22 okt. 1926. Taxa å avgifter, som uppbäras inom Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av slakthus- och saluhallsstyrelsen 2 nov. 1917, med ändr. 14 sept. 1920.

Övriga under styrelsens förvaltning stående saluhallar äro:

Saluhallen å Hötorget med 128 förs.-platser.	
Östermalms saluhall	> 106 > >
Saluhallen å Köttorget	> 30 > >
> > Munkbron ¹⁾	

Fiskförsäljningsbryggan vid Mälartorget med 30 å en betongponton anordnade förs.-platser jämte 36 platser för sumpar.

Ovanstående hallar hållas öppna samma tider som gälla för butikshandeln i Stockholm.

Salutorg.

Samtliga salutorg stå under slakthus- och saluhallsstyrelsens förvaltning. Styrelsen är be- myndigad att bestämma och uppbära dagavgif- terna å desamma. Bestämmelser ang. upplåtande av försäljningsplatser återfinnas i § 1 av de sär- skilda ordningsföreskrifterna för Stockholm samt i av styrelsen utfärdad stadga för försäljnings- platser å salutorg i Stockholm.

Salutorg med fasta försäljningsplatser: Oden- torget; med tillfälliga försäljningsplatser: Klara- torgen, Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamns- torget, Mälartorget, Munkbron och Medborgar- platsen.

Samtliga salutorg äro avsedda för försäljning av vissa slag av livsmedel (ej kött och viktualier, i regel ej heller fisk), trädgårdsprodukter (svenska), blommor, julgranar, hemslöjdsalster m. m.

Angående tiden för torghandelns bedrivande är följande stadgat:

För Odenortorget med *fasta försäljnings- platser* gäller samma tider som för butikshan- deln i Stockholm.

För de *tillfälliga torgplatserna* gälla följande tider:

Å Klaratorgen får handel pågå alla vardag- ar kl. 6—16. Minuthandeln får dock icke äga rum före kl. 8.

¹⁾ Saluhallen å Munkbron användes f. n. ej såsom saluhall.

SIS

Å Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamnstorg, Mälartorget, Munkbron och Medborgarplatsen må handel äga rum under tiden 1 mars—31 oktober kl. 8—18 utom å lördagar, då handeln med övriga varuslag än färsk frukt och levande blommor slutar kl. 17. Under den övriga delen av året pågår torghandeln kl. 8—16.

Författningar. Särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm § 1, nu gällande lydelse fastställd av ÖA 26 maj 1933, med ändr. 31 juli 1936, 28 april 1939, 15 april 1940, 19 juni 1942 och 13 juli 1943. Stadga för försäljningsplatser å salutorg i Stockholm, utfärdad av slakthus- och saluhallsstyrelsen 6 aug. 1918, med ändr. 17 april 1934 och 19 juni 1942.

Noteringskommissioner.

För partiprisnoteringar å slaktdjur.

Såsom ovan nämnts, sättas och offentliggöras varje vecka noteringar å slaktdjur av en särskild kommission. Ledamöter i denna hava utsetts av slakthus- och saluhallsstyrelsen efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher. Då livsmedelskommissionen sedan den 5 maj 1941 beslutit om maxipriser å kött har marknadsnoteringarna tills vidare inställts.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; Eriksson, A. J., kommissionär; Holmberg, G. A., direktör; Johansson, E. A., disponent; Lundwall, E., förvaltare.

För partiprisnoteringar å trädgårdsprodukter.

Enligt slakthus- och saluhallsstyrelsens beslut upprättas regelbundna efterhandsnoteringar rörande partipriser å frukt, bär och grönsaker, som försäljas i Klarahallen och å Klaratorgen. Erforderliga prisuppgifter införskaffas från ett flertal försäljare å dessa platser, varefter uppgifterna efter verkställd bearbetning överlämnas till en av styrelsen för ändamålet tillsatt noteringskommission, bestående av fem ledamöter och sex suppleanter, vilka utsetts efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher.

Noteringarna sättas och offentliggöras i regel enligt följande plan.

Under tiden 16 dec.—28 febr. varje fredag, 1—31 mars och 1 okt.—15 dec. varje tisdag och fredag samt 1 april—30 sept. alla söckendagar utom lördagar. Skulle helgdag infalla å tisdag eller fredag under tid, då endast en eller två noteringar sättas i veckan, förflyttas noteringen till närmast föregående eller efterföljande dag.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; Sundström, H., trädgårdsmästare; Holmström, F. R., direktör; Nyström, K. E., köpman; Carlson, G. R., disponent.

Suppleanter¹⁾: Zetterquist, O., inspektör; Larsson, C. G., trädgårdsmästare; Reppling, K. S., grosshandlare; Olsson, C. G., köpman; Strandberg, C. F. P., trädgårdsmästare.

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas ersättare de enligt styrelsens beslut i första hand skola vara.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd jämte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

*Börshuset, C.; t. 10 56 38; expeditions-
tid: 10—15, lördagar och dag före helg-
dag 10—12.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 augusti 1866
att tillsätta en *Stockholms stads handels-
och sjöfartsnämnd*.

Handels- och sjöfartsnämnden har att: pröva
behov av och antaga mäklare och notarii
publici och biträdande notarii publici;
återkalla mäklares uppdrag; uppgöra förslag å
personer att verkställa besiktning enligt sjölagen;
vid tillsättande av dispaschör och dispa-
schörsassistent yttra sig om sökandes lämp-
lighet; vaka över gällande författningars efter-
levnad i avseende å mäklares, notarii publici
och dispaschörs tjänsteutövning; avgiva yttrande
där sådant av k. m:t eller annan offentlig myn-
dighet från nämnden infordras, ej mindre i frå-
gor angående handel och sjöfart, än även i frågor
angående handelsbruk; hos stadsfullmäktige och
stadskollegiet samt stadens vederbörande förvalt-
ningsmyndigheter göra framställningar, som i
dylika frågor kunna av nämnden finnas behöv-
liga samt i övrigt ägna sin uppmärksamhet åt
frågor, som hava sammanhang med stadens han-
del och sjöfart och göra de framställningar, som
kunna därav föranledas.

Nämnden består av tolv ledamöter, som stads-
fullmäktige inom eller utom sig utse för två år
i sänder. Nämnden utser årligen inom sig
ordförande och vice ordförande. Det borgarråd,
under vars föredragningsskyldighet nämndens ar-
betsområde faller (borgarrådet för industriroteln),
äger närvara vid nämndens sammanträden samt
deltaga i överläggningarna med rätt att därvid
framställa förslag samt få sin mening antecknad
till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads handels- och sjöfartsnämnd, fastställd av
OÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940 nr 68).

Stat år 1945. Utgifter: driftbudgeten
3,710 kr.

Handels- och sjöfartsnämndens leda- möter.

Ordförande.

*Johnsson, A. Ax:son, generalkonsul.

Vice ordförande.

*Johansson, K. Albin A., direktör.

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s
ordf.

Aronsson, G. A., avdelningschef.

Carlsson, J. F., grosshandlare.

Holmqvist, G. F., direktör.

*Jonsson, A. V., stadsmäklare.

*Lindquist, C. C. N. N. Ch., direktör.

Mårtens, G. H. M., direktör, stadsfullm.

*Svensson, A., direktör.

Söderberg, R. O., generalkonsul.

*Österberg, S. E., kommerseråd.

Sekreterare (900 kr.).

Belfrage, J. K. E., f. d. börsdirektör; t. 53 51 90
(bostaden), 10 56 38 (expeditionen).

Ett *skrivbiträde* (780 kr.).

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se
sid. 92).

Stadsmäklare.

De officiella mäklarna antagas av handels-
och sjöfartsnämnden, varefter förordnande ut-
färdas av magistraten.

Mäklare (stadsmäklare) må i städerna
antagas för att, när de varda därom anlitade, bi-
träda vid köp och försäljning av varor, fastig-
heter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra
värdepapper samt vid uppgörande av avtal om
försträckning, hyra, arrende och försäkring även-

H & S som av andra likartade avtal. Det åligger mäklare att över alla av honom slutade avtal med undantag av dem, som angå penningförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, avtalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla av honom avslutade avtal skola för varje dag införas i en särskild med magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbjudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara syssloman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpmän.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Författning. K. mäklareordningen 9 juni 1893, med tillägg och ändr.

Mäklare.

Berg, Marcus (spannmål, frö m. m.); Englebrektsgatan 41, Ö.; t. 10 72 50.

Jennel, C. E. R. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Jonsson, A. V. (spannmål, foder m. m.); Hornsgatan 26, Sö.; t. 41 57 99, 41 58 00.

Notarii publici.

Notarii publici antagas av handels- och sjöfartsnämnden, varefter förordnande utfärdas av magistraten. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitas, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra förrättningar, vilka enligt allmän lag eller särskilda författningar kunna eller böra av notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åtaga sig delgivande av stämning eller annan handling. Notarius publicus åligger ock att, då han ej har hinder av andra ämbetsgörömmål, på anmodan bevitna underskrifter, bestyrka riktigheten av översättningar och avskrifter samt öfvervara utlötningar av obligationer ävensom besiktningar, varom i sjölagen säges. I öfrigt äger han att efter anmodan öfvervara jämväl andra förrättningar samt att lämna allmänheten biträde med upprättande av handlingar, som det icke enligt lag eller författningar tillkommer annan myndighet att utfärda. Finner innehavare av notarii publicibefattning i Stockholm erforderligt att äga tillgång till biträde, å vilken fullgörandet av vissa uppdrag må kunna överlätas, kan efter särskild framställning biträdande notarius publicus förordnas.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga 6 okt. 1882 ang. notarii publicibefattningen, med ändr. och tillägg. K. kung. 21 aug. 1939 ang. biträdande notarius publicus i Stockholm.

Notarii publici.

Hasselgren, C. L. L.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 00 66 (expeditionen), 23 21 35 (personligen); expeditionstid: 9—16,30 lördagar 9—14,30. Bitr. notarius publicus: **Hasselgren,** L. A.

Östberg, C. A.; Fredsgatan 9, C.; t. 10 43 04; expeditionstid: 9—15. Bitr. notarius publicus: **Östberg,** L. F. P.

Flodin, H. A. A.; Brunkebergstorg 15, C.; t. 10 17 71 (expeditionen), 10 16 81 (personligen); expeditionstid: 9—15, lördagar 9—14. Bitr. notarius publicus: **Graaf,** C. S. H. S.

Steuch, B. A. A. M.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 14 06 (expeditionen), 10 14 07 (personligen); expeditionstid: 9—17, lördagar 9—15. Bitr. notarius publicus: **Oldenburg,** U.

Dispaschör.

Dispaschör har att på begäran verkställa utredning och fördelning av gemensamt haveri, varmed enligt 187 § sjölagen förstås skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med avsikt tillfogas fartyg eller last, ävensom all annan uppoffring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd av dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angivna grunder gäldas av fartyg, frakt och last i förhållande till varderas värde. Enligt 218 § sjölagen skall även utredning och fördelning av i nämnda lagrum omnämmt s. k. enskilt haveri verkställas av dispaschör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Dessutom har dispaschör enligt lag den 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkringsstvister att, om tvist uppstår angående ersättningsskyldighet, som på grund av avtal om sjöförsäkring eller återförsäkring av sådan försäkring må åligger försäkringsgivare, härom avgiva yttrande. Slutligen tillkommer dispaschören viss befattning med bestämmande av s. k. distansfrakt samt redaransvarets begränsning. Dispaschörens å tjänstens vägnar avgivna utlåtande kallas dispasch, och, om detta utlåtande ej inom viss tid överklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande.

Enligt stadgan angående dispaschörsväsendet den 10 november 1911 med däri genom k. kung. den 2 juni 1933 vidtagna ändringar skall i vardera av städerna Stockholm och Göteborg finnas anställd en dispaschör med visst bestämt tjänstgöringsområde. I vardera av nämnda städer skall tillika anställas en dispaschörsassistent. Dispaschör tillsättes av konungen och dispaschörsassistent förordnas för en tid av två år i sänder av magistraten i staden. För behörighet att söka dispaschör- eller dispaschörsassistentbefattning erfordras bl. a. att

hava fullgjort vad för behörighet att utöva domarämbetet är föreskrivet. Magistraten i staden är den myndighet, under vilken dispaschör och dispaschörsassistent lyda i och för tjänsten, varjämte handels- och sjöfartsnämnden äger att övervaka dispaschörs tjänstutövning. Dispaschör åtnjuter arvode för de av honom upprättade dispascher enligt av k. m:t utfärdad taxa.

Författningar. K. stadga 10 nov. 1911 ang. dispaschörsväsendet, med ändr. Lag 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkrings-

tvister. Sjölagen 12 juni 1891, 129, 213, 214, 215, 218, 261, 326, 329, 330 §§. Taxa på arvode åt dispaschörer, utfärdad av k. m:t 19 jan. 1883.

Dispaschör.

Hasselrot, P. G.; Slussplan 5, 2 tr., C., 9—12, 13—16 (lördagar 9—13); t. 11 36 44.

Dispaschörsassistent.

Vakant.

H & S

Stockholms stads kristidsnämnd.

Kristidsnämnden.

Klarabergsgatan 31 och 33, Vasagatan 11 och 13 (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 191 313); t. »Stockholms kristidsnämnd»; kontorstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14); expeditionstid för allmänheten: måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 8,30—15,30, fredagar även 19—21 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14). Nämnden sammanträder i regel första helfria tisdagen i varje månad kl. 9.

Enligt lag den 15 juni 1939 är kommun skyldig att fullgöra vissa av krig m. m. förordade arbetsuppgifter. Sedan k. m:t genom kung. den 6 september 1939 förordnat, att vad i 2—7 §§ nämnda lag stadgas, tills vidare skulle äga tillämpning, utfärdades den 8 september 1939 k. m:ts kung. om kristidsnämnder. Därjämte utfärdades samma dag en kungörelse, enligt vilken till biträde åt de centrala kristidsmyndigheterna skola finnas kristidsstyrelser i de orter och med de verksamhetsområden (kristidsstyrelseområden), som k. m:t bestämmer. Samtidigt förordnades, att Stockholms stad skulle utgöra ett kristidsstyrelseområde. Enligt nämnda kungörelser skulle sålunda för Stockholm finnas såväl en kristidsnämnd som en kristidsstyrelse.

Den 31 augusti 1940 utfärdade k. m:t en särskild kungörelse om kristidsnämnd för Stockholms stad, enligt vilken nyssnämnda kungörelser om kristidsnämnder och kristidsstyrelser såvitt angår Stockholms stad upphörde att gälla med utgången av september månad 1940. Enligt den nya kungörelsen skall för Stockholms stad finnas en kristidsnämnd, *Stockholms stads kristidsnämnd*, vilken har att inom sitt verksamhetsområde fullgöra de arbetsuppgifter, som enligt allmän författning eller genom särskilda av k. m:t eller central kristidsmyndighet meddelade beslut ankomma på kristidsstyrelser och kristidsnämnder.

Det åligger kristidsstyrelse att fullgöra de uppgifter, som äro erforderliga för att fylla befolkningens eller produktionens behov av viktiga förnödenheter eller för att tillgodose annat ändamål av betydelse för folkförsörjningen. Närmare föreskrifter angående kristidsstyrelsens arbetsuppgifter meddelas av den myndighet k.

m:t därtill utser. Denna utgöres från och med den 1 november 1939 av statens livsmedelskommission.

Kristidsnämnd åligger, förutom att genomföra de uppgifter som i lag eller författning föreskrivas eller av k. m:t, central kristidsmyndighet eller kristidsstyrelse bliva anbefallda, vidtaga andra åtgärder, som befinnas ägnade att lindra kristidens verkningar. Såsom exempel på sådana arbetsuppgifter angivas i kungörelsen övertäckning av föreskrivna inventeringar, tillsyn över att förnödenheter, som äro lagda under beslag eller eljest skola avlämnas till det allmänna, noggrant vårdas och i föreskriven myckenhet komma det allmänna till godo, utdelning av ransoneringskort och av myndigheter i övrigt utfärdade inköpstillstånd, övertäckning av att föreskrifter i konsumtionsreglerande syfte noggrant efterlevas och att överträdelser beivras samt slutligen viss upplysningsverksamhet angående de krav tiden ställer på land och folk. I sin verksamhet äger kristidsnämnd icke vidtaga åtgärd, som kan verka hindrande eller försvärande för det statliga kristidsarbetet.

Stockholms stads kristidsnämnd skall bestå av en av k. m:t tillsatt ordförande, som leder nämndens arbete och vid dess förhandlingar för ordet, samt av ledamöter till det antal, minst sex och högst åtta, som statens livsmedelskommission bestämmer. Överståthållarämbetet skall utse en ledamot i nämnden samt livsmedelskommissionen likaledes en ledamot. Övriga ledamöter och suppleanter utses av stadsfullmäktige. Nämnden utser inom sig en vice ordförande att vid förfall för ordföranden tjänstgöra för denne. För de ledamöter, som utsetts av stadsfullmäktige, skola finnas lika många av stadsfullmäktige valda suppleanter. Ordförande samt ledamöter och suppleanter utses för kalenderår.

Ordföranden eller, efter hans bestämmande, vice ordföranden eller annan ledamot av kristidsnämnden äger å nämndens vägnar besluta i ärenden av löpande beskaffenhet.

Kan kristidsnämndens beslut i annat ärende ej utan olägenhet avvaktas, må ärendet å nämndens vägnar avgöras av ordföranden, eller efter hans bestämmande av vice ordföranden, jämte minst två av ordföranden eller vice ordföranden tillkallade ledamöter av nämnden. Ordföranden

eller vice ordföranden är skyldig att vid nästa sammanträde med kristidsnämnden anmäla beslutet och de åtgärder, som med anledning därav vidtagits.

Kristidsnämnden må, efter förslag av ordföranden, uppdraga åt ordföranden eller vice ordföranden jämte, i vardera fallet, minst två ledamöter av nämnden att å nämndens vägnar besluta i vissa andra ärenden eller närmare angivna grupper av ärenden än som förut angivits.

Utgående expeditioner undertecknas av ordföranden eller vice ordföranden eller och av den ledamot av nämnden, som meddelat beslut i ärendet, samt kontrasigneras av den nämnden därtill förordnar.

Kristidsnämnden må överlämna åt tjänsteman hos nämnden att avgöra ärenden av enklare beskaffenhet eller ärenden, beträffande vilka han besitter särskild sakkunskap. Expedition i sådant ärende skall undertecknas av den person, som avgjort ärendet och kontrasigneras av den nämnden därtill utser. I beslut, som meddelas av tjänsteman, må rättelse påkallas hos kristidsnämnden.

Författningar. K. kung. 31 aug. 1940 om kristidsnämnd för Stockholms stad (Kf 1940: nr 24). Lag 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter, med ändr. K. kung. 6 sept. 1939 med förordnande jämlikt 1 § lagen den 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter. K. kung. 8 sept. 1939 om kristidsnämnder (se Kfh 1941: sid. 1102). K. kung. 8 sept. 1939 om kristidsstyrelser, med ändr. K. m. ts instruktion 27 okt. 1939 för statens livsmedelskommission. K. kung. 12 dec. 1941 ang. statsbidrag till kristidsnämndernas verksamhet.

Stat år 1945. Anslag till kristidsnämndens verksamhet under år 1945 1,050,000 kr. Förslagsmedel för vedaffären samt för bestridande av kostnaderna för kristidsstyrelseuppgifter, som skola ersättas av statsmedel, tillhopa 10,000,000 kr.

Kristidsnämndens ledamöter.

Ordförande (arvode 4,200 kr.)

(tillsatt av k. m. t.).

Malmberg, O. H., generaldirektör.

Vice ordförande (arvode 1,800 kr.).

Mogård, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Eriksson, Bertil K. J., ombudsman, stadskollegiets ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde (utsedd av stadsfullm.).

Larsson, S., direktör (utsedd av statens livsmedelskommission).

Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Mårtens, G. H. M., direktör, stadsfullm. (utsedd av överståthållarämbetet).

Suppleanter¹⁾

(utsedda av stadsfullm.).

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild), fru, stadsfullm.

Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E., handelsidkerska.

Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm.

Nilsson, A. B., ombudsman.

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Kristidsnämndens delegerade.

Delegerade för ekonomiska frågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Anderson, Carl Albert;**
Karlsson, G. Verner.

Suppleanter: **Carlsson, Abel E.; Mårtens, G. H. M.** (i nu nämnd ordning).

Delegerade för ransoneringsärenden.

Mogård, J. A. B., ordf.; **Johansson-Visborg, Anna S.; Larsson, S.; Nilsson, A. B.**

Suppleanter: **Mårtens, G. H. M.; Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild); Lundmark, B. G.** (i nu nämnd ordning).

Delegerade för personalfrågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Anderson, Carl Albert;**
Eriksson, Bertil K. J.

Suppleanter: **Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E.; Nilsson, A. B.** (i nu nämnd ordning).

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ledamöterna hr Anderson och Eriksson, fru Johansson-Visborg, hr Verner Karlsson samt vice ordföranden vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Abel Carlsson, fruarna Wedberg-Larsson och Carlsson, hr Nilsson och fruarna Hagström och Ekdahl i nu nämnd ordning, samt ledamoten hr Lundmark av suppleanterna hr Nilsson, fruarna Hagström och Ekdahl, hr Abel Carlsson samt fruarna Wedberg-Larsson och Carlsson i nu nämnd ordning.

KrN

Delegerade för prisöverbvaknings-
frågor.

Malmberg, O. H., ordf.; Carlsson, f. Eriksson,
B. L. V. (Brynhild); Hagström, f. Svensson,
Anna M.; Johansson-Visborg, Anna S.; Wed-
berg-Larsson, A. A. Elvira.

Revisorer.

Kristidsnämndens verksamhet granskas av
tre revisorer jämte två suppleanter, vilka årligen
utses av stadsfullmäktige.

Montelius, G. H., aktuarie, stadsfullm.; Simon-
son, S. A., ombudsman, stadsfullm.; Sund,
C. G. M., posttjänsteman.

Suppleanter: Enestad, J. I., direktör; Olson,
E. Hj., revisor.

Kristidsnämndens kansli och expedition.

Klarabergsgatan 31 och 33 (postadress:
Stockholm 1); t. Stockholm's kristids-
nämnd; expeditionstid: 8,30—16,30, lör-
dagar 8,30—14.

Direktör och kanslichef (13,056 kr.).

Evæus, H. V.; mottagningstid 10—11.

Kontorschef (10,200 kr.).

Johansson, F. V.; mottagningstid: 9—10.

Kansliet.

Notarie (6,144 kr.) därjämte proto-
kollförare.

Jonasson, A. G.

Registrator.

Vakant.

Två första kontorsbiträden (2,760 kr.).

Kameralavdelningen.

Föreståndare (8,316 kr.).

Lundbäck, K.-G. E.

Notarie (7,608 kr.).

Almé, Hj. E.

Kammarsskrivare (4,560 kr.).

Dahlin, T. J.; Hägerstrand, H. A.

Kontorsassistent (3,720 kr.).

Svanberg, C.-A.

En kontorist (2,760 kr.), två första kon-
torsbiträden (2,760—2,460 kr.), en kassörska
(2,760 kr.), tio kontorsbiträden (2,520—2,280
kr.), tre telefonister (2,520—2,400 kr.), en
förste expeditionsvakt (4,428 kr.), en expe-

ditionsvakt (2,682 kr.), elva expeditionss-
vaksbiträden (2,340—1,980 kr.) samt till-
fälliga biträden.

Vedavdelningen.

Distributionen av ved omhänderhaves sedan
den 1 juli 1942 av ett för ändamålet bildat
bolag, Vedcentralen Stockholm AB, med staden
och kolhandlarna i Stockholm såsom aktieägare
(se sid. 404).

Kamrerare och föreståndare
(9,168 kr.).

Olsén, O. G.

Kammarsskrivare (8,400 kr.
utan rörligt tillägg).

Sandberg, N. B.

Kammarsskrivare (6,096—4,560 kr.).

Farman, C. H.; Ekebohm, E. W.

Kontorsassistenter (4,248—4,020 kr.).

Palmén, C. F. R.; Larsson, S. G. A.; Nütz-
mann, S.-O.

Driftsledare vid kapanläggningarna
(12,000 kr. utan rörligt tillägg).

Nordin, J. E., byggmästare.

Bomförmän

(8,100 kr. utan rörligt tillägg).

Rosendahl, F.

Tre kontorsbiträden (2,520—2,400 kr.).

En bitr. driftsledare vid kapanlägg-
ningarna samt vedkontrollanter och skriv-
biträden.

Handelsavdelningen (lageröknings-,
läder- och textilärenden).

Denna avdelning är gemensam för Stock-
holms stads kristidsnämnd och Stockholms läns
kristidsstyrelse.

Föreståndare (6,060 kr.).

Bengtberg, C. G.

Sakkunnigt biträde (7,800 kr.
utan rörligt tillägg).

Johansson, G. E. M.

Kontorsassistent (4,248 kr.).

Netz, H. J.

Sex första kontorsbiträden (2,640—
2,460 kr.), trettio kontorsbiträden (2,520—
2,160 kr.), två kontorsbiträden (3,000 kr.)
samt tillfälliga biträden.

Vasagatan 11—13 (postadress: Stockholm 1); t. »Stockholms kristidsnämnd»; expeditionstid: 8.30—15.30, lördagar 8.30—14, fredagar även 19—21.

Bränsleavdelningen (bränslekontoret).

Föreståndare (7,800 kr.).

Tjelder, V. F. I. C:son.

Kontorsassistenter (3,420 kr.).

Pettersson, G.; Ytterström, E. A.

En *kontorsskrivare* (3,120 kr.), en *kontorist* (2,760 kr.), sju *kontorsbiträden* (2,640—2,400 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Kontrollavdelningen.

Föreståndare (5,760 kr.).

Enholm, C. H.

Kontorsassistent (3,420 kr.).

Forsström, F.

Fyra *första kontorsbiträden* (2,760—2,460 kr.), *tjuguen kontorsbiträden* (2,520—1,520 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Licensavdelningen.

Föreståndare (7,752 kr.).

Personne, N. E.

Kammarsskrivare (6,648 kr.).

Söderström, S. E.

Ett *första kontorsbiträde* (3,720 kr.), en *kontorist* (2,940 kr.), sexton *kontorsbiträden* (2,520—2,160 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Ransoneringsavdelningen.

Föreståndare (8,424 kr.).

Grünberger, S.

Kammarsskrivare (5,808—4,560 kr.).

Nilsson, E. B.; Lundhquist, S.-E. G.

Kontorsassistent (4,248 kr.).

Mellberg, S. E. H.

TVÅ *kontorsskrivare* (3,120 kr.), sex *första kontorsbiträden* (2,760—2,640 kr.), trettiosex *kontorsbiträden* (2,640—1,520 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Prisombud.

Sveavägen 34—36 (postadress: Stockholm 1); t. »Stockholms kristidsnämnd».

(4,020 kr.).

Arrhenius Beyer, H. Lilly T., fru.

Ett *första kontorsbiträde* (2,640 kr.).

Kontrollbyrån.

Näckströmsgatan 4 (postadress: postfach 1062, Stockholm 1); t. »Stockholmssystemet» eller 11 47 19.

Inom kontrollbyrån, som är gemensam med kontrollbyrån för Stockholms läns kristidsstyrelse och som organiserats inom ab. Stockholmssystemet, utfärdas bl. a. licenser å ransonerade varor till näringsställen, anstalter etc.

Föreståndare.

Eklund, E. L.

Personalen uppgår i februari 1945 till 142 st., varjämte visst arbete utföres av Stockholmssystemets personal.

Ang. **vedcentralen**, se sid. 404.